

ריבונות – רווח כלכלי לכולנו

ריבונות ישראל על יהודה ושומרון ובנייה מאסיבית ביו"ש יניבו רווח כלכלי עצום. בין השאר - ירידת מחירי הדירות בכל הארץ, אבל לא רק

6 / ערן בר-טל

4 / לפני ביטחון, אסטרטגיה ומדיניות,
לדבר על זכותנו על הארץ
ריאיון עם השר נפתלי בנט

11 / החלת ריבונות היא מצוות עשה
הרב חיים דרוקמן



תוכן

8 / ד"ר גיא בכור / מדינה פלשתינית / תהיה אסון

10 / טגן שר הביטחון ח"כ דיני דגן / תומך בגושי התיישבות, אבל / גושי התיישבות ערבים

11 / הרב חיים דרוקמן / החלת ריבונות היא / מצוות עשה

12 / חברת פרלמנט האיטלקי לשעבר פיאמה נירשטיין / האירופים ואנחנו – / סיפור של אהבה וחושן

14 / ח"כ לשעבר עו"ד אליקים העזני / כדי לחת אוטונומיה / חייבים קודם ריבונות

16 / עו"ד אלן בייקר / אדמונד לוי ז"ל היה / מתוסכל מהיחס לדו"ח שלו

18 / אריה קינע / העברת ריבונות בירושלים / לידיים זרות

19 / הרבנית עידית איצקוביץ / החלת ריבונות – / חובה מן התורה

20 / ד"ר רון שליפפר / כך סתמו לימין את / הפה

21 / ד"ר מרדכי ניסן / הגירה ערבית לירדן: / בדון לפתרון הסכסוך

22 / פרופ' ניסים דנה / האמת המוסתרת של / האיטלאם

23 / טווי דים / דו"ח מסות / ערים

24 / נשים בירוק / קיץ ארצישראלי / סדרת הרצאות ואירועים

4 / השר נפתלי בנט / לפני ביטחון, אסטרטגיה / ומדיניות, לדבר על / זכותנו על הארץ

6 / ערן בר טל / החלת הריבונות – / גם בונוס כלכלי



מאיר הר ציון בסבסטיה 1975. צילום: שטייה טנל מאוסף בני קצובר

דבר המערכת

בשבועות האחרונים נפרדנו משתי דמויות ענק בקורותיה של מדינת ישראל. האחד איש המעשה והביטחון והאחר איש המשפט והיושר - מאיר הר ציון ז"ל והשופט בדימוס אדמונד לוי ז"ל שלו אנו מקדישים בגיליון זה ראיון עם חבר הועדה שניהל, המשפטן הבינלאומי אלן בייקר, שמספר על אישיותו והעבודה המשותפת עמו.

קריאה מהנה / מערכת 'ריבונות'

הערות מערכת: אין עמדות המבואות בראיונות ובמאמרים מייצגות בהכרח את עמדת המערכת. בימת 'ריבונות' מהווה לפיכך פורום להצגת עמדות שונות מגוונות ולעיתים אף חלוקות.



חוגים את שחרור ירושלים וארץ ישראל. צילום: Shutterstock

מכתבים

שוב ושוב נופלים בפחי המינוחים והמושגים השקריים

אוהבי ארץ ישראל מועדים בפח שטומנים להם השמאל והערבים. פח זה הוא השימוש בביטוי 'ארץ ישראל השלמה' בהקשר לחלק המערבי של ארץ ישראל ובפרט יהודה ושומרון. שימוש זה נועד להחליש את הקשר של עם ישראל עם 77% משטחי ארץ ישראל הנמצאים בעבר הירדן המזרחי, שטח שנקלח מהמיעוט היהודי במורח התיכון לצורך הקמת הממלכה הירדנית.

כפי שידוע לרובינו, ארץ ישראל השלמה משתרעת על פני 120,466 קמ"ר בשתי גדות הירדן, ואילו גודלה של ארץ ישראל המערבית הוא לא יותר מ-28,166 קמ"ר שהם 23% משטחי ארץ ישראל השלמה (ירושלים ויהודה ושומרון כלולים בשטח זה). השמאל, כמו הערבים, מנסים לשכתב את ההיסטוריה על מנת שזו תתאים ליישום האידיאולוגיה שלהם. לשם כך הם משתמשים בחצאי אמיתות ואי דיוקים כמו המונחים פלשתינ (שמה של ארץ ישראל בלועזית ושמה של הארץ לפני הקמת המדינה היהודית), פלשתינאים (ערביי יהודה ושומרון), הגדה המערבית (במקום יהודה ושומרון), הכיבוש הציוני (ישראל שיחררה את ירושלים ויהודה ושומרון מהכיבוש הירדני (1947-1967)). כל אלה נועדו להגביר את הבורות ואת ניתוק הקשר של העם היהודי מארצו.

עצוב לגלות שגם אנשים שאמורים להיות מורי דרך לכולנו, ובעיקר לדור הצעיר, נופלים בבחירת המילים וחוטאים בחוסר

עם ללא היסטוריה מנכס לעצמו אחת, את זו שלנו

בימים אלה בהם מתנהלות שיחות מתן וקבלה, שיחות בהן ישראל מוכנה לתת והפלשתינים מוכנים לקבל - מתעוררת השאלה מי הם הפלשתינים?! הפלשתינים עם חסר היסטוריה המנסים לעצמם היסטוריה המבוססת על ההיסטוריה של עם ישראל (לשם כך הם דורשים בעלות על ממצאים ארכיאולוגיים ביהודה ושומרון). השם שנטלו לעצמם הוא שם שהרומאים נתנו לחבל ארץ ישראל לאחר ניצחונם על בר-כוכבא בשנת 135 לספירה. כנתנם את השם פלשתינה, המבוסס על השם פלישתים, בייקשו הרומאים לבטל את הקשר של עם ישראל לארץ ישראל. הפלישתים היו גויי ים שפלשו לחוף הדרומי של ארץ ישראל - אזור הנקרא פלשת. הפלישתים שלא היו עם שמי מוכרים בכתובים עד מלפני כ-2,500 שנים (עד המאות 5-6 לפני הספירה) תאריך בו הם נעלמו מההיסטוריה.

זכותו של עם ישראל על ארץ ישראל נובעת מהבחנת ה' לאבות האומה שורעים ישב בארץ ישראל. מחקרים רבים שפורסמו וממצאים ארכיאולוגיים שנתגלו ברחבי הארץ מוכחים כי מתקופת האבות ועד ימינו אלה קיימת רציפות של ישיבת יהודים בארץ ישראל. דוגמאות לכך יש למכביר, משמות של ישובים ערביים המבוססים על שמות של ישובים עבריים ועד קברי האבות והאמהות בחברון.

חזי וילברמן

ריבונות / כתב עת מדיני

יוצא לאור ע"י נשים בירוק והפורום למען ריבונות

עורך ראשי וראיונות: שמעון כהן / מערכת: יהודית קצובר, נדיה מטר

עיצוב ופיתוח קונספט: Good / ביצוע גרפי: אלי ויסברג / הפקה: אפרת נציבוים

לתגובות: ribonut@gmail.com / תפקיד: 02-9309148, תפקיד: 02-9961458

www.womeningreen.org / נשים בירוק, ת.ד. 7352, ירושלים 10729

דיוק. שימוש מדויק בעובדות היסטוריות הוא כלי ראשון במעלה לחלץ את הדור הצעיר מהבורות ולהחזיר זקת הדרך למאבק הצודק לחירותנו בארץ ישראל.

אורי הירש / הרצליה

תודות למשב רוח מרענן

בשמחה רבה גיליתי את העובדה שביטאון כמו 'ריבונות' יוצא לאור. בימים טרופים אלה, שבהם ההסברה שלנו נדרמת בשמירה, הוצאה לאור של כתב-עת מדיני כמו 'ריבונות' היא משב רוח מרענן.

בתודה / ד"ר רפאל צבי אהרנסון / ירושלים

דע מה שתשיב

קראתי בעיון את הגיליון הראשון של 'ריבונות' והמידע שבו סייע לי מאוד כאוהבת ארץ ישראל שלמה להשיב לאנשים מסביבי. כתב העת הוסיף לי עובדות חשובות שלא היו ידועות לי ובעיקר לא לאחותי והסביבה בה היא חיה בארה"ב.

אוהבה עמרני / רעננה



דברים שרואים מכאן רואים משם. משולחן הממשלה הדברים נראים בדיוק אותו דבר. להיפך, מכאן אני רואה עוד יותר עד כמה הגישה שלנו נכונה."

השר נפתלי בנט. צילום: לשכת שר הכלכלה

לייצר אלטרנטיבות שתהיינה מוכנות ליום שבו התהליך הנוכחי ימוצה, וזה רק עניין של זמן". לצד כל אלה ואולי עוד קודם ליום שבו יוכל להציג על השולחן את תכניתו כאלטרנטיבה ממשית רואה השר בנט, ממש כמו פעם, ערך של ממש בבניה ובפיתוח ההתיישבות. "אני מאוד מאמין במערכת ההסברה אבל יש חשיבות עצומה להמשך פיתוח ובניה ביו"ש. העובדה מאוד מאמין במערכת ההסברה אבל יש חשיבות שיש היום ארבע מאות אלף איש שהיים ביהודה ושומרון זו עובדה עם משמעות כבירה. צריך לפתח את הצד הפיזי במקביל להסברה".

רגע לפני שאנחנו חותמים את השיחה בנט חש שעסקנו אולי יותר מדי בפוליטיקה ובמדיניות עכשווית ואולי קצת זנחנו את מה שחשוב באמת. "יש תובנה אחת שלמדתי דווקא כשר בממשלה. יצא לי לנהל מעל מאה שיחות והרצאות מדיניות בשנה האחרונה. אני מדבר על ביטחון ודמוגרפיה אבל דבר אחד הוא מעל כולם בראינות והשיחות בחו"ל. מעל הכול אנחנו חייבים לדבר על זכותנו על הארץ. עם כל הכבוד לגימוקי הביטחון בסופו של דבר אין הרצאה או ראיון שאני לא פותח בהם עם העובדה שהארץ הזו ניתנה לאברהם אבינו לפני 3,700 שנה והיא תהיה שלנו לנצח. אחר כך יש מקום לדבר על פרקטיקה, על טילים וכו'. הטעות הגדולה ביותר בכל המערכה הבינלאומית היא שאנשים לא התרגלו להשמיע את הדברים הללו".

אלטרנטיבה כי אני מאמין שבסופו של יום התהליך הנוכחי לא יגיע לכדי יישום, וכשהתהליך הנוכחי ייגמר כולם ישאלו מה עכשיו, ולכן אנחנו צריכים לבנות כבר עכשיו את התשובה".

ננד הדה-לגיטימציה של ישראל. קורה כאן תשתית דווקא בזירה ההסברית הבינלאומית. את הקשר בין הדברים הוא מסביר: "מאוד ברור לי שאנחנו חייבים לייצר מערכת בינלאומית ריבונית בשטח C כמו שהוא לא מכיר בהחלט דבר מדהים. גם השמאל לא בונה על שלום. גם גנר הדה-לגיטימציה של ישראל. קורה כאן דבר מדהים. גם השמאל לא בונה על שלום. גם יצפי לבני כבר לא טוענת שהסכם יביא שלום. ידברתי איתו על כך והנה לך סקופ: גם היא טוענת שהסכם לא יביא שלום. כששואלים או למה לעשות את כל זה היא אומרת שהמטרה היא כדי שלא נהיה מבודדים בעולם. כלומר אף אחד לא טוען שהתהליך יביא שלום או ביטחון. להיפך, יודעים שהמהלך הזה יביא טילים וכל האסונות יקרו אבל הם משוכנעים שאין ברירה כי העולם לוחץ. מדינת ישראל צריכה להקים מערך שהוא מעבר להסברה, מערך שיילחם בדה-לגיטימציה".

לשלב הסברה, התיישבות ומדיניות אבל להקדים לכל את השיח על זכויותינו כאן

"אני פועל בשדה דעת הקהל אבל לצערי ראש הממשלה מוביל לכיוון של הקמת מדינה פלשתינית. ידענו זאת כשבנסנו לממשלה. ברור לי שהכיוון הזה לא יקרה כי אין לזה תוחלת. הפלשתינים לא יוותרו על זכות השיבה ולא על ירושלים והתהליך לא יתקדם. כשחוזרת מההלוויה של שרון בחוות השקמים ומיד לאחר מכן נורו הטילים נוכרתי בהבטחות הגדולות של כל מומחי הביטחון שהתנתקות תביא ביטחון. לא ביטחון ולא בטח. אנחנו צריכים למסד את הבסיס לאלטרנטיבה", אומר בנט ובניגוד אולי לאחרים אינו מקדש את התכנית שלו כתכנית הבלעדית שיש להוביל, "אני לא נעול ולא אומר שהפתרון שלי הוא היחיד הנכון. אני שמע פתרונות אחרים ולא פוסל אותם. צריך

העולם לא יכיר בהכרזה שלנו? הוא גם לא הכיר בהכרזות קודמות

בנט לא נשמע מוטרד במיוחד גם כשהוא נשאל לגבי יחסו הצפוי של העולם לתכנית מעין זו לאחר עשרות שנים שבהן התקבעה התודעה הבינלאומית כאילו רק חזון שתי המדינות הגיוני וסביר. "העולם לא יכיר בהכרזה הישראלית על ריבונית בשטח C כמו שהוא לא מכיר בהחלט ריבונית ברמת הגולן או בעיר העתיקה בירושלים. אז יהיה עוד מקום שהם לא מכירים את חשיבותה של התכנית בחברה הישראלית פנימה: "אם אנחנו נכיר בשטח C כשטח ריבוני שייך למדינת ישראל הציבור הישראלי יחוש בהדרגה שזה שטח ישראל, הציבור יגיע אליו יותר וכל השאלות ייעלמו, אבל מדובר בתהליך".

את התכנית הזו ישלך הצעת עזר לפני שבנסנת לפוליטיקה. משהו בה השתנה אצלך מתוך זווית הראיה של מי שיושב במקום מכובד סביב שולחן הממשלה ומכיר את האילוצים, השיקולים והלחצים אולי טוב יותר מבעבר?

"אני לא מקבל את הגישה הזו שדברים שרואים משם לא רואים מכאן. אני סבור שלהיפך, דברים שרואים מכאן רואים משם. משולחן הממשלה הדברים נראים בדיוק אותו דבר. להיפך, מכאן אני רואה עוד יותר עד כמה הגישה שלנו נכונה". ומתי תעשה עוד צעד עם התכנית הזו ותציג אותה כאלטרנטיבה משמעותית בפני הציבור? בינתיים הממשלה שאתה חבר בה הולכת לכיוונים אחרים לחלוטין.

"הממשלה הנוכחית בהנהגת נתניהו הפצה בהקמת מדינה פלשתינית. לא סוד שאנחנו מתנגדים לכך ולא ניתן לזה יד. אני מציג

אם אנחנו נכיר בשטח C כשטח ריבוני ששייך למדינת ישראל, הציבור הישראלי יחוש בהדרגה שזה שטח ישראל, הציבור יגיע אליו יותר וכל השאלות ייעלמו, אבל מדובר בתהליך

"לפני ביטחון, אסטרטגיה ומדיניות, לדבר על זכותנו על הארץ"

יו"ר 'הבית היהודי', השר נפתלי בנט, פורס את חזונו האידיאולוגי, חזון 'תכנית ההרגעה' שלדבריו לא השתנה מאז התמקם בשולחן הממשלה. דברים שרואים משם ומכאן – אותו דבר.

ביו"ש". אתה מתאר את התכנית שלך כמשלמת גם לישראל וגם לערבים. זה אולי נחמד אבל יאמרו לך הערבים שהם לא רוצים. הם רוצים מדינה ומקום באו"ם.

"או הם רוצים. אנחנו רוצים לחיות, אנחנו מדינה הפצת חיים שאין לה ארץ אחרת ודווקא כמי שהארץ הזו שייכת לנו אנחנו מכירים בכך שיש פה שני מיליון ערבים ביהודה ושומרון וצריך לתת להם מענה ראוי ומכובד".

יש סיכוי לפרטנר פלשתיני שאיתו אפשר לדבר על תכנית כזו ברצינות?

"מהשטח הפלשתיני עולים לא מעט קולות שאומרים שהם לא מאמינים ברשות הפלשתינית ולא רוצים מדינה פלשתינית כגוף השחיתות ואנחנו מציגים אלטרנטיבה. ברור לי שהיא לא אלטרנטיבה מושלמת אבל בהשוואה לאחרות באותן תשתיות ובאותם כבישים".

אז תכל'ס מי יודע לעשות שלום?

את הכבישים המשותפים רואה השר בנט כהוכחה נוספת לאבסורד הגיאופוליטי שבתוכו אנחנו חיים.

"בסוף, דווקא המתנחלים יודעים יותר טוב מכולם לחיות ברו קיום וזה האבסורד הגדול. הרי מי עומד בפקקים יחד כל יום עם הערבים? החברה מיוזמת ו'נבנה בתל אביב? לא. אלו התושבים בעפרה ועלי ושאר אוור בנימין שעומדים בפקק שבצומת אדם. מי קונה יחד ברמי לוי בגוש עצינן ובשער בנימין? ומי עובד יחד באזור התעשייה בברקן או במישור אדומים? עצם מי שעושה הכי הרבה שלום בפועל, גם לא באהבה גדולה, אלו המתנחלים שיכולים ללמד את השמאל מהו שלום אמיתי".

"אין כאן אהבה גדולה באוויר אבל רוב המתנחלים מכירים בעובדה שהערבים לא הולכים להיעלם וכך גם רוב הערבים מכירים בעובדה שהיהודים לא הולכים להיעלם. במובן הזה אני מאמין בחיוב הרדינמיקה, בשיפור התשתית והתחברותית, הכלכלה ואזורי התעשייה

למספר כזה של ערבים השלכה דמוגרפית. ומה לגבי שאר השטח? "בשאר השטח נקיים אוטונומיה פלשתינית, מדובר באזור שבו חיים שני מיליון ערבים ואף לא יהודי אחד".

אוטונומיה פלשתינית זה בעצם הקפאת המצב העכשווי?

"בגדול כן, אבל עם תוספת של רציפות תחבורתית ולא ריבונית. זה יאפשר לפלשתינים חופש תנועה ביהודה ושומרון. זו להערכתי נקודת הכאב. אנחנו מבינים שלא היהודים ולא הערבים ביו"ש הולכים להיעלם ומכיוון שאין פתרון קסם צריך להגיע למצב שבו מרקם החיים משתפר לכולם. היום ב"ה נוסעים באותם כבישים ואני לא מציע לסלול כבישים נפרדים ליהודים וערבים אלא להמשיך את השימוש באותן תשתיות ובאותם כבישים".

הערת המערכת: הראיון עם השר בנט התקיים טרם פיצוץ האחרון של המו"מ המדיני והסכם הפיסוס בין אבו מאזן לחמאס.

ערב כניסתו הרשמית למערכת הפוליטית פרסם יו"ר 'הבית היהודי', שר הכלכלה נפתלי בנט את תכניתו המדינית תחת הכותרת 'תכנית ההרגעה' ועיקרה סיפוח הדרגתי של שטחי יהודה ושומרון והכלת הסכסוך היהודי ערבי. משיחה עמו למעלה משנה מאז הוא יושב סביב שולחן הממשלה, מסתבר שבנט לא מוצא סיבה לשנות משהו בתכניתו. "מה שראיתי משם אני רואה גם מכאן", הוא אומר לנו.

דווקא המתנחלים יודעים יותר טוב מכולם לחיות ברו קיום וזה האבסורד הגדול



שקל יהודי מימי המנדט הגדול ועליו הכיתוב 'נגאלת ציון'. צילום: גרשון אליסון

המטבע הזה הכה גלים. אתה מציג אותו ובעצם אתה אומר את הדבר המאד פשוט שארץ ישראל שייכת לעם ישראל



מעל הכול אנחנו חייבים לדבר על זכותנו על הארץ. עם כל הכבוד לגימוקי הביטחון בסופו של דבר אין הרצאה או ראיון שאני לא פותח בהם עם העובדה שהארץ הזו ניתנה לאברהם אבינו לפני 3,700 שנה והיא תהיה שלנו לנצח. אחר כך יש מקום לדבר על פרקטיקה, על טילים וכו'.

החלת הריבונות - בונוס כלכלי

להחלת ריבונות ישראלית ביו"ש קיימת משמעות כלכלית עצומה שאליה יכולים להתחבר אנשי שמאל וימין כאחד. הכלכלן ערן בר-טל מציג מסקנות ראשונות ממחקר מקיף.



החלת ריבונות וביניה מאסיבית ביהודה ושומרון ויזילו באופן משמעותי את מחירי הדירות בכל רחבי הארץ. צילום: מירי צחי

מחירי אי ההכרעה מתבטא באי ניצול קרקע יקרה ובפגיעה בתושבי המקום



אם רק נביט בסוגיה במבט כלכלי גרידא נבין שהחלת הריבונות מחויבת המציאות - היא הפתרון היחיד שיעניק רמת חיים טובה יותר לערבים וליהודים כאחד

מפתרון יצירתי להעניק 3 אחריות שונות לכל תושב. האין זה בעייתו? בוודאי שכן, אבל זו המציאות. הגיע הזמן שנפסיק להפש פתרונות מושלמים והרמטיים - כאלה שלא מותירים שום סימן שאלה. הגיע הזמן שנבין את המחיר שמשלמים תושבי המקום, את המחיר שמשלמת מדינת ישראל כולה על היעדר ההחלטה.

בהקשר הזה אנחנו מדברים על כיבוש במובן של השתלטות עוינת על קרקע, אך בהקשר קולינרי אנחנו משתמשים בכיבוש כאחזקה ללא מעש בתחמיץ ירקות, שהזמן מתסס אותו. במובן הזה אנחנו בהחלט כובשים את השטח - מסירים את ידינו ממנו ומניחים למצב - לאנשים לתסוס, להחמיץ, שלא לומר להירקב.

אם רק נביט בסוגיה במבט כלכלי גרידא נבין שהחלת הריבונות מחויבת המציאות - היא הפתרון היחיד שיעניק רמת חיים טובה יותר לערבים וליהודים כאחד

אם נביט בסוגיה במבט כלכלי גרידא נבין שהחלת הריבונות מחויבת המציאות - היא הפתרון היחיד שיעניק רמת חיים טובה יותר לערבים וליהודים כאחד

שהביא אותו לחשוב שעלינו להכריע בינינו לבין עצמנו אם יו"ש הוא שטח מדינת ישראל, או לא. השמאל תפס את עמדת הערבים לפיה יש לכוונן באזור זה מדינה חדשה שמעולם לא הייתה. השמאל הצליח להנחיל טרמינולוגיה לפיה בעולם, ואפילו רבים בארץ, סבורים שאזור זה נכבש מדי אותה מדינה שלא הייתה ולא נבראה ולכן, כביכול, אין לישראל זכות מוסרית להחיל ריבונות על אזור זה.

הימין לעומת זאת, כמוכן בהכללה, רואה באזור זה חלק ממדינת ישראל ההיסטורית וקושר לענייני מורשת אבות וכדומה. הוויכוח הזה בעל שורשים עמוקים היונקים מתפיסות שונות של הלאומיות, הדת והעם. לפיכך הוא לא עומד להיות מוכרע גם ב-46 השנים הבאות.

לא רק תושבי ישראל "מוטרדים" מהסוגיה הזו, אלא העולם הערבי בכלל ואולי אף העולם כולו, אלא שמי שסובל מהמצב הוא הערבים והיהודים שחיים שם. על הערבים נגזר עוני קשה בשעה שהם דרושים כעובדים לבניית הארץ - לתעשייה, לבנייה, לחקלאות. שני הצדדים מפסידים הון מאבדן ערך הקרקעות, ממחסור בעובדים בצד אחד ומאבטלה קשה בצד השני.

הימין והשמאל יכולים להיות מלוכדים בעאיפת הריבונות שותפים עם התושבים, יהודים וערבים

אם נהיה מסוגלים לצאת מהקביעון הזה, אפילו אם נאמר לעצמנו שיתכן שבעתיד הסוגיה הזו תוכרע בדרך כלשהי - אפילו יחליטו הדורות הבאים על הקמת מדינה זרה באזור - אך בינתיים ישראל היא המדינה היחידה שיכולה לקחת אחריות על האדמות והתושבים ולהיטיב את מצבם. בעולם הצליחו ליצור פתרונות שונים ומשונים שאנחנו כלל לא חושבים עליהם. כך למשל בחבל ארץ בצפון אירופה - לפלנד - 3 מדינות לקחו אחריות על התושבים והאדמות והחליטו כחלק

אם לא נטפל במצוקת ערבי יו"ש כריבון המצוקה הזו תזלוג אלינו

להחלת הריבונות יש משמעויות רבות נוספות מבחינה כלכלית שעשויות להזניק את הכלכלה הישראלית ולאפשר לה להתמודד גם עם אתגרים של שיפור רמת החיים של התושבים הערבים ביו"ש. אני סבור שזו מטרה ראויה, כי רק אם נבין שהחלת הריבונות היא צעד טוב לכל הצדדים ונכוון לכך, המהלך הזה יהיה אפשרי וישיא פירות. אין לנו אינטרס להיות אחראים על עוני ומצוקה של ערביים ביו"ש ואין לזה בעל שורשים עמוקים היונקים מתפיסות שונות הריבונות על חבל הארץ הזה אנחנו מתנהגים ככובשים בפועל. רק החלת הריבונות תסיים את הכיבוש, כי הרי שום פתרון אחר הוא לא מעשי ולא ישים קץ למצוקה של ערביי האזור והרי אין שום אפשרות שמצוקתם תישאר בשטחם ולא תזלוג לפתחנו.

ההיבט הכלכלי של סוגיית החלת הריבונות הישראלית על יהודה ושומרון מחייב הסתכלות ללא משא פנים - מה שכלכלנים מכנים "התועלת המצרפית" לכל הנוגעים לדבר. אחרי 46 שנות הסטנות הגיע הזמן שנכיר במחדל - ההמתנה שהפכה לאי עשייה פושעת - וניקח אחריות על האדמה ועל האנשים שחיים עליה. ההסתכלות האינסטינקטיבית שלנו היא על התועלת שתצמח לנו מכל בחירה, כמו גם ההסתכלות הערבית שמחפשת את התועלת המרבית שתצמח לה מכל בחירה וויתור. אלא שבינתיים, במשך 46 שנים שני הצדדים מפסידים.

שטחי יו"ש מהווים כרבע משטחי ישראל המוכרים כעת בחוק. מרבית שטחי יו"ש נמצאים בין חדרה לגדרה - אזור שיא הביקוש לקרקעות המוקדמות בהם האלה תלויות ומחכות להחלטה שלא מגיעה ולא תגיע במצב עניינים רגיל. בינתיים מחזיר אי ההכרעה מתבטא באי ניצול קרקע יקרה ובפגיעה בתושבי המקום - ולא רק בהם. מסיבות היסטוריות, כפי שקורה במזרח התיכון, פיתחנו קביעון מחשבתי בסוגיית יו"ש

לשנת 2014, כשיו"ש נחשב לאזור במעמד לא ברור ורבים מהישראלים חוששים לגור בו. ברור שהחלת הריבונות תסמן לו עתיד חדש ותזניק את המחירים.

יש עתודות בנייה בכל יו"ש

אך גם אם לא, במונחים של היום, הפשרת הבנייה ופתיחת שוק הקרקעות שם לבנייה לפי ביקושים רגילים, תכניס לקופת המדינה עשרות מיליארדי שקלים! בכל אחד מעשרות היישובים הקיימים יש עתודות קרקע לבנייה של אלפי דונמים - זאת עוד לפני שניגש להקים יישובים חדשים. במילים פשוטות, הכסף הגדול מונח שם על הקרקע ומחכה למושיע והמדינה ממאנת לאסוף אותו. ממש כך.

המחירים שברקנו בעבודה המדוברת נוגעים לדונם קרקע לבנייה של בתים צמודי קרקע. אך כמוכן שהמספרים הרבה יותר גדולים כשמדברים על תב"ע הכוללת חלוקה אחרת - כמו בניינים ואזורי תעשייה ומסחר. ובכל מקרה, מקור הכסף לקופת המדינה אינו רק ממכירת הקרקעות - הוא יבצע מההשקעה של התושבים החדשים בפיתוח ומהמינוף שברכישת הדירות והבתים שם. גדל"ן הוא מגזר צמיחה חשוב לכל שוק, מכיוון שבעלי הנכסים מגייסים את מתחייבם ליצור הנכסה. גם כשהם מייצרים את ההכנסה רבים מהם ממשכנים את בתיהם כדי לגייס כספים חדשים לצורך השקעות ריאליות והשקעות הון. כך משקים מתפתחים בעולם.

הבנק העולמי גילה שהסיבה המרכזית לאי פיתוח של מדינות נחשלות נובע מבעיית רישום המקרקעין. במקומות בהם הנדל"ן לא נרשם על שם התושבים, הם לא יכולים ליטול משכנתאות והלוואות, לא יכולים לממן את השקעתם, אין להם מוטיבציה להשביח אותה ואין להם יכולת לסחור בנכסיהם. והו בערך המצב בעשורים האחרונים של ערביי יו"ש והוא לא חייב להימשך כך.

החלת הריבונות הישראלית דה-פקטו על יהודה ושומרון רצופה אתגרים מורכבים, אך האתגר הכלכלי שמרבים להשתמש בו יחד עם הדמוגרפי, כאחד הגדולים שבהם הוא יותר בונוס מאתגר.

לכאורה, לא פשוט למצוא תשובה לשאלות כגון "מאין יגיעו המשאבים הדרושים ליצירת רמת חיים נאותה לתושבים הערבים ביו"ש?", שכן ברור שאם ישראל תיקח אחריות רשמית על כל אותם תושבים, היא זו שתצטרך להקים בתי חולים, בתי ספר, לסלול כבישים ולספק את יתר התשתיות שקיימות שם רק באופן חלקי ורעוע. עוד קודם שנשיב על השאלה הזו ראוי לשאול את עצמנו עד כמה אכפת לנו שעד כה כל אותן תשתיות שם לקריות? האם לשמאל ולערבים יש תשובה הולמת יותר לכל אותם ערבים שממתנינים להחלטה בעניינם כבר 46 שנים? ברור שלא. אם זה תלוי בהם הרי ערביי יו"ש ימשיכו להסתפק ברמת החיים הלקויה שלהם גם בעשרות השנים הבאות ויהודי יו"ש מעניינים אותם עוד פחות.

אלא שהחיים הארעיים האלה בחבל הארץ היפה הזה רחוקים להיות גוירה משמייים. בעבודה שהכינינו סטודנטים לראיית חשבון וכלכלה מארגון 'חזון לאומי', בהנחייתי, הם חילקו את שטחי יו"ש ליחידות קרקע קטנות והתחנן את שווי השוק של הקרקעות האלה במונחים עכשוויים. מהעבודה עולה שרוב שטחי יו"ש נמצאים באזורי הביקוש לקרקעות במדינה - הן החלק המערבי שבין חדרה לגדרה והן החלק המזרחי, הקרוב לירושלים ולסביבתה. אם בעבר החלק המערבי נחשב יישוב כמו אריאל, הרי שכיום יושבים מזרחיים ממנו מקבלים שווי גבוה עוד יותר. כך למשל, ביישוב רבבה שוווי הקרקע עומד על כ-2.5 מיליון שקל לדונם. באריאל שווי הקרקע עומד על כ-300 אלף שקל לדונם, באלפי מנשה 670 אלף שקל לדונם ובשערי תקווה על כ-3.3 מיליון שקלים לדונם. ביישובים כמו גבעת זאב שווי דונם קרקע עומד על כ-2 מיליון שקלים בממוצע ובאפרת על כ-1.3 מיליון שקל בממוצע לדונם. המחירים האלה נכונים



הכלכלן ערן בר טל בנס 3 להחלת הריבונות שאוגן ע"י שרים בירוק,ירושלים ינואר 2015. צילום: גרשון אליטון

"תומך בגושי התיישבויות, אבל גושי התיישבויות ערבים..."

לא מדברים על כך אבל גם בליכוד קיימות תכניות מדיניות חלופיות לתעתועי רעיון שתי המדיניות. קחו לדוגמה את רעיון הגושים הערביים של סגן שר הביטחון ח"כ דני דנון שמסביר בפשטות ובישירות את הסכנה האורבת מאחורי המדינה הפלשתינית.

מאוד ברורה את עמדתו ואומר שאני בעד גושי התיישבות, אבל גושי התיישבות פלשתיניים, שבעתיד תהיה להם זיקה לירדן ובעוד זיקה למצרים. יש אולי שלא יאהבו לשמוע את התכנית הזו אבל בהחלט צריכים לדרון בדברים, לשקול את ההיגיון שבהם במקום להתקפל עוד ועוד.

"הרעיון פשוט - כמו שהיום מסתכלים על ריכוזי האוכלוסייה היהודית, אותה גישה מקובלת עלי אבל הפוך. במקומות שיש ריכוזי אוכלוסייה פלשתינית עליהם אפשר לדבר. אני לא רוצה לדבר קצת על מפות ואחוזים אבל צריך לשנות את הדילוג מגושי התיישבות יהודים לגושי התיישבות ערביים. בשטח הגושים הללו

כסגן שר בטחון תוכל לפרט את סכנותיה הביטחוניות של מדינה פלשתינית?

"מי שרוצה לדעת מה יקרה אם תקום מדינה פלשתינית מספיק לו שיסתכל על מה שקורה בעזה ויבין שזה מה שיקרה. פשוט 'העתק הדבק'. נקבל בחצר האחורית של מדינת ישראל עוד ישות טרור של המאס ואל קעידה. זו המשמעות של מדינה פלשתינית. זה רק עניין של זמן עד שחמאס יתפוס את השלטון ביהודה ושומרון ולכן עם כל הכבוד לקמפיירים למיניהם אנחנו לא רוצים את תרחיש עזה ביהודה ושומרון וירושלים."

יהיה מי שיאמר לך שההשוואה לא מדויקת. מעזה יצאת ללא הסכם ואיש לא מחויב כלפיך. ביהודה ושומרון מדובר במדינה שתוקם בהסכם, באופן מדוד ובפיקוח אמריקאי שיוודא שאכן מוקמת כאן מדינה מתונה.

"ראינו בעבר את יכולת ההשפעה של כוחות בינלאומיים בשעות מצוקה. אנחנו זוכרים את הניסיון בגבול לבנון ובגבול סוריה. מי שנשארו כאן להתמודד עם המציאות, לטוב ולרע, אלו אנחנו, ולכן לא הייתי ממחר לקבל המלצות גם לא מדידינו בארצות הברית."

הם מדברים על מדינה מפורזת כך שהסיכונים נמוכים יחסית.

אנחנו צריכים להסתכל בעולם ולראות איפה יש מציאות כזו ולהבין שעם כל הכבוד למוכיר המדינה האמריקאית יש גם מציאות מזרח תיכונית. לפעמים נראה לי שמנהלי המז"מ חיים בעולם אחר מהעולם שבו אנחנו חיים."

הליכוד קבע, בעקבות מאבקו של נתניהו - מתנגדים למדינה פלשתינית

בין שאר תפקידיך אתה גם נשיא הליכוד העולמי ויו"ר ועידת המפלגה. התנועה שלכם לא מצאה לנכון להציג אלטרנטיבה מסודרת לאולסו. נראה שאתם ממוקדים רק בהזעות נוקים ממחלכי השמאל, קובעים מגבלות, סייגים ותנאים אבל לא מציגים תכנית מסודרת. "אני חולק על הקביעה הזו. כתבתי ספר על חזון המחנה הלאומי ובו אני מציג בצורה

'המציאות תשתנה ורעיון גושי התיישבות הערביים יתפוס'

התכנית שלך נראית בעיניך כבעלת סיכוי, כשיימה?

"המציאות משתנה ואיתה ההיתכנות משתנה. אתן לך דוגמה, אני מאמין שאסור שיהיה קשר בין עזה ליהודה ושומרון ואכן היום אין קשר כזה. אם היינו מדברים על כך לפני שנים אחדות זה היה נשמע מופרך. כולם סברו שהיית להיות קשר בין עזה ליהודה ושומרון כי זו הייתה הדרישה וזו הייתה המציאות, אבל המציאות השתנתה. כך אני מאמין שיקרה בעתיד גם לרעיון גושי ההתיישבות הערבית."

עד כמה להערכתך יכולה תכנית כזו להתקבל בעולם. אתה מסתובב לא מעט בעולם, פוגש מדינאים ושומע את עמדותיהם. מישהו מהם יוכל לקבל רעיון שכזה?

"כבר היום יש אנשים שבאים אלינו ואומרים שאנחנו צריכים להחליט מה אנחנו רוצים. חוסר האמונה שלנו גורם לפקפק אצל בני שיחנו. אנחנו צריכים לברר לעצמנו מה אנחנו רוצים ואי צלצול ולשכנע. כשיש קולות שונים במחנה הלאומי זה גורם לבלבול גם בקרב התומכים שלנו בעולם. בשלב זה אנחנו צריכים להיות מאוד ערניים וטרודים. לא להיות זוחחים כפי שאני שומע חלק מחברי. צריך לשגשג מותניים כדי לעמוד מול הורם המסוכן הזה." ■



סגן שר הביטחון ח"כ דני דנון בצעדת ליל תשעה באב השנתית של נשים בירוק סביב חומות עיר העתיקה נאום ליד שער האריות, תשע"ב. צילום: גרשון אלינסון

פעם האחרונה שהיה דיון בנושא ראש הממשלה דהיום דחה אז להכרעה והצבעה נגד מדינה פלשתינית ואכן כך נקבע בהצבעה וזו עמדתנו הרשמית

מי שרוצה לדעת מה יקרה אם תקום מדינה פלשתינית מספיק לו שיסתכל על מה שקורה בעזה ויבין שזה מה שיקרה. פשוט 'העתק הדבק'. נקבל בחצר האחורית של מדינת ישראל עוד ישות טרור של המאס ואל קעידה. זו המשמעות של מדינה פלשתינית. זה רק עניין של זמן עד שחמאס יתפוס את השלטון ביהודה ושומרון ולכן עם כל הכבוד לקמפיירים למיניהם אנחנו לא רוצים את תרחיש עזה ביהודה ושומרון וירושלים."

יהיה מי שיאמר לך שההשוואה לא מדויקת. מעזה יצאת ללא הסכם ואיש לא מחויב כלפיך. ביהודה ושומרון מדובר במדינה שתוקם בהסכם, באופן מדוד ובפיקוח אמריקאי שיוודא שאכן מוקמת כאן מדינה מתונה.

המציאות תשתנה ורעיון גושי התיישבות הערביים יתפוס'

התכנית שלך נראית בעיניך כבעלת סיכוי, כשיימה?

"המציאות משתנה ואיתה ההיתכנות משתנה. אתן לך דוגמה, אני מאמין שאסור שיהיה קשר בין עזה ליהודה ושומרון ואכן היום אין קשר כזה. אם היינו מדברים על כך לפני שנים אחדות זה היה נשמע מופרך. כולם סברו שהיית להיות קשר בין עזה ליהודה ושומרון כי זו הייתה הדרישה וזו הייתה המציאות, אבל המציאות השתנתה. כך אני מאמין שיקרה בעתיד גם לרעיון גושי ההתיישבות הערבית."

עד כמה להערכתך יכולה תכנית כזו להתקבל בעולם. אתה מסתובב לא מעט בעולם, פוגש מדינאים ושומע את עמדותיהם. מישהו מהם יוכל לקבל רעיון שכזה?

"כבר היום יש אנשים שבאים אלינו ואומרים שאנחנו צריכים להחליט מה אנחנו רוצים. חוסר האמונה שלנו גורם לפקפק אצל בני שיחנו. אנחנו צריכים לברר לעצמנו מה אנחנו רוצים ואי צלצול ולשכנע. כשיש קולות שונים במחנה הלאומי זה גורם לבלבול גם בקרב התומכים שלנו בעולם. בשלב זה אנחנו צריכים להיות מאוד ערניים וטרודים. לא להיות זוחחים כפי שאני שומע חלק מחברי. צריך לשגשג מותניים כדי לעמוד מול הורם המסוכן הזה." ■



הרב חיים דרוקמן, ראש ישיבת בני עקיבא

הרב דרוקמן: החלת ריבונות היא מצוות עשה

למה התכוונו חז"ל כשהורו לקרוע קריעה אל מול ערי ישראל בחורבן? האם מדובר בבניינים חרבים או במשמעות אחרת לחלוטין? הרב חיים דרוקמן על חובת הריבונות כמצוות עשה.

יש הרב דרוקמן הוא לפני הכל שיח תורני הלכתי. עוד לפני הסוגיה הדמוגרפית והביטחונית מדובר בציווי קדום שעלינו ליישם ככל מצווה ממצוות התורה.

כשהוא נשאל מה צריך להיות חזון היעד לגבי יהודה ושומרון אפשר לשמוע את הפליאה בקולו על עצם העלאת השאלה. "התורה היא זו שמצווה אותנו את מה שצריך להיות. אנחנו לא נמצאים כאן במקרה אלא משום שהקב"ה קבע שזהו מקומנו וציווה אותנו בתורתו במצוות יישוב ארץ ישראל."

"במצווה הזו יש שני מרכיבים. המרכיב הראשון הוא ריבונות, 'הורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה'. המצווה הזו תובעת מאיתנו שלא נעזוב את ארץ ישראל ביד זולתנו מהאומות או לשממה, כלומר יש לנו מצוות עשה שלא לעזוב את ארץ ישראל לשלטון של עם אחר. אנחנו צריכים לדאוג שהארץ תהיה בשלטון עם ישראל ולא רק שנחיה כאן, וזהו ריבונות", קובע הרב דרוקמן בפסקנות.

"המרכיב השני הוא התיישבות, שלא נעזבה לשממה. זו מצוות עשה על אף שהיא נאמרת בלשון שלילה 'שלא נעזבנה', המשמעות בפועל של המצווה הזו היא מעשה של התיישבות. חובתנו לדאוג לריבונותנו בארץ ולהתיישבותנו בה. לכך שאפנו במשך כל השנים, אבל אנחנו צריכים גם ליישם ולא רק לשאוף."

כדי לחדד את הדברים מצטט הרב דרוקמן מימרא תלמודית ולפיה הוראה ערי יהודה בחורבנם חייב לקרוע קריעה כזו על אביו או על אמו. "מהי אותה ראייה של ערי יהודה בחורבן? יכול אדם לחשוב שהכוונה היא לישובים הרוסים וחרבים, אבל הבית

יוסף, רבי יוסף קארו, דן בכך ואומר שהכוונה חורבן אינה להרס וחורבן אלא שאם הם בנויים ונתונים לשלטון זר שאינו יהודי על זה צריך לקרוע קריעה. זהו החורבן, וכך פוסקים הפוסקים אחריו. כלומר ישוב הבנוי לתלפיות שהשלטון בו הוא של גויים על זה קורעים קריעה כי זה נקרא חורבן. הבית יוסף אומר שאינו קורע על החורבן הטכני אלא על החורבן הלאומי, ואם עם ישראל אינו

הארץ נבנתה, וודאי הדברים אמורים גם לגבי יהודה ושומרון, לב ליבה של ארצנו, שצריך לשלוט באזורים הללו ולהביא את ריבונותנו אליהם".

באשר ליחס לערבים המתגוררים ביהודה ושומרון מציין הרב דרוקמן ואומר כי "השאלה אינה האנשים באופן פרטי. השאלה היא מי השולט, אם מדינת ישראל היא הריבונית או לא. זה מה שקובע. מדינת ישראל יכולה לקיים בתוכה גם יחידים שאינם מבני עמנו. הבעיה היא לא מה לעשות איתם אלא מה אנחנו צריכים לעשות, וודאי שאנחנו צריכים להחיל את הריבונות שלנו על כל חלקי ארצנו".

בשיחה עמו חזרת ונשמעת בקולו של הרב שוב ושוב התמיהה והתהייה על עצם העלאת השאלה ונדמה שבתמיהה הזו חרוז גם לא מעט עצב. "לא יאומן. חזרנו הביתה. איזה ספקות יש לנו לגבי מקומות שאליבא דכל הדעות הם ארצנו אלפי שנה? איך אנחנו לא מחילים עליה את הריבונות שלנו? מה ההבדל בינם לאזורים אחרים? מה, הם פחות ארץ ישראל מגוש דן. על כל מקום צריכים להחיל את הריבונות".

"מה מאיימים עלינו באיומי סרק של דמוגרפיה. מאיימים עלינו בהם מאז מלחמת ששת הימים. מה יש לחשוש מהאיומים הללו. צריך לדאוג ליותר עלייה שתבוא, אבל לא צריך להיבהל מאיומים. עם ישראל הוא עם קשה עורף וכזוהו הוא אינו נבהל מאיומים", חותם הרב דרוקמן וכשהוא נשאל מדוע בתקופה בה כיהן כחבר כנסת לא עלה בידו ובידי חברי כנסת אחרים לחולל את השינוי ולהחיל את אותה ריבונות הוא משמיע אנהה ומפסיד בצער: "היו אז קטני אמונה." ■

מהי אותה ראייה של ערי יהודה בחורבן? יכול אדם לחשוב שהכוונה היא לישובים הרוסים וחרבים, אבל הבית יוסף, רבי יוסף קארו, דן בכך ואומר שהכוונה חורבן אינה להרס וחורבן אלא שאם הם בנויים ונתונים לשלטון זר שאינו יהודי על זה צריך לקרוע קריעה





ח"כ לשעבר עו"ד אליקים העזני מרצה במאהל האימהות של נשים בירוק להחלת ריבונות ישראל על יהודה ושומרון, אדר א', תשע"ד

נדי לתת אוטונומיה חייבים קודם להחיל ריבונות

עו"ד אליקים העזני מלווה את ההתיישבות מראשית ימיה ורואה כיצד פעם אחר פעם ישראל מפספסת הזדמנויות לחולל תפנית מדינית בגישה הבינלאומית. גם כעת, הוא מסביר, אנחנו לפני חלון הזדמנויות שכזה.

קודם כל עלינו לספח את כל ארץ ישראל המערבית ולאחר מכן אותה כנסת שהחלה ריבונות יכולה להפריש את האזורים הרלוונטיים לטובת האוטונומיה

נכון שאין מציאות דומה במקומות אחרים אבל גם מצבו של העם היהודי הוא מצב שאינו דומה לשום מקום בעולם

יו"ש מצביעים לפרלמנט הרשות הפלשתינית כך ש"מי שטוען לכיבוש משקר". עם זאת גם הוא מודע לאפשרות שאורחי האוטונומיה יבקשו להם הצבעה לפרלמנט מדיני. במקרה שכוה, הוא אומר, אני מגיע לסוגיה הירדנית. "ממשלת ישראל אינה יכולה לומר את הדברים בגלוי בגלל היחסים העדינים מול ממשלת ירדן. ראש הממשלה לא יכול לומר בפה מלא שירדן היא פלשתיין, אבל אני יכול לומר זאת בכירור ולהוכיח שארץ ישראל של המנדט הבריטי כללה את עבר הירדן וחורש וחצי לאחר אשר המנדט בחר חבר הלאומים להוציא באופן זמני את הסעיפים היהודיים מהאזור שממזרח לירדן. הומוניות הן נמשכת עד היום.

המציאות כיום היא שבשנים עד שמונים אחוז מהירדנים מגדירים את עצמם כפלשתינים. יש כאן משחק בשמות. כדי שהפלשתינים יוכלו לטעון שאין להם בית לאומי השטח שממזרח לירדן נקרא ירדן, אבל משחק השמות הזה גרם לכך שהם קיבלו שני שלישים מהשטח ועדיין טוענים שאין להם בית".

כאשר זהו המצב רואה העזני את פתרון ההצבעה הלאומית של ערביי יו"ש בהצבעה לפרלמנט ברבת עמון, הצבעה שתתבצע בקלפיות בשכם, רמאללה ושאר הערים ותישאל בדואר לרבת עמון כפי שנסגרות ממדינה למדינה הצבעות אורחים שהוהים בחו"ל.

העזני מודע לייחודו ומורכבותו של הפתרון שהוא מציע, אבל הוא לא נבהל מכך. "נכון שאין מציאות דומה במקומות אחרים אבל גם מצבו של העם היהודי הוא מצב שאנו דומה לשום מקום בעולם. כמו חולה שצריך תרופה שמייוחדת לו ותרופה שמתאימה לחולה אחר עלולה להרוג אותו, כך גם בעניין הזה. התרופה שאנחנו צריכים היא תרופה ייחודית לבעיה שלנו. תרופה שמתאימה למקום אחר עלולה להרוג אותנו".

של חלק מהאוכלוסייה. כלומר קודם כל עלינו לספח את כל ארץ ישראל המערבית ולאחר מכן אותה כנסת שהחלה ריבונות יכולה להפריש את האזורים הרלוונטיים לטובת האוטונומיה". העזני מוסיף ומציין כי מדיניות שכזו תאפשר לקבוע את שטחי האוטונומיה במתווה שיכול את אום אל פאחם וישובים ערביים נוספים שכן לאחר החלת הריבונות מעמדם של האזורים השונים יושווה. עוד הוא מוסיף ומציין כי טבעה של אוטונומיה היא שהיא ניתנת לשינוי על פי החלטת הריבון.

במציאות זו של אוטונומיה, אומר העזני, כדי להיות הגונים יש להשוות את זכויות הערבים לאלה של היהודים כשש שכיום הוא מעמדם של ערביי מורח ירושלים. עם זאת כדי לשמר את הרוח הפרלמנטארי סבור העזני כי את זכות ההצבעה יש לשלול מערביי האוטונומיה בניגוד למציאות הקיימת אצל ערביי מורח ירושלים שלהם ניתנה הבחירה אם להצביע לכנסת אם לא. לטעמו אמנם המודל של ערביי מורח ירושלים הוכיח שהם אינם מהמרים לקלפיות ובודדים מהם מגיעים להצביע אך עם זאת אין להמר על עתיד דמות החברתית והלאומית של ישראל שמא יחליטו אלה באחד הימים להתנגש במכוון ולהופיע לקלפיות כדי לחולל מהפך שכזה. "אני לא רוצה לתת להם את אופציות ההצבעה כדי שלא מחר ירצו לקחת אותה ואז אמצא את עצמי במדינה דו לאומית".

רוצים הצבעה לאומית? בבקשה, בפרלמנט של רבת עמון

את סוגיית ההצבעה מחלק העזני לשני חלקים. ראשית הוא מזכיר כי כבר כעת ערביי

מול 40 אחוז ערבים מציאות גבולית שלא ניתן היה להתקיים בה. לדרביו הטענה הדמוגרפית היא בהחלט טענה ראויה שיש להתמודד איתה ואינה דומה לשקרי השמאל, כהגדרתו. "בין דו לאומיות לשתי מדינות אעדיף שתי מדינות כי בהן לפחות נותרה בידי מדינה אחת קטנה. מדינה דו לאומית לא תותר בידי גם לא מדינה קטנה אחר כזו", הוא אומר.

היעד - גם ריבונות וגם להישמר מפגיעה ברוב הפרלמנטארי היהודי

היעד המדיני על פי גרסת העזני הוא "הצבת דגם של ריבונות שלא יפגע ברוב הפרלמנטארי היהודי" ולדרביו הפתרון במילה אחת הוא 'אוטונומיה'. "האוטונומיה הזו כבר קיימת", מדגיש העזני המזכיר את המציאות העכשווית בה קיים לערביי יו"ש פרלמנט, דגל ואף נציגויות בעולם במספר גבוה מאלו של ישראל. הוא מוזכר גם את הכלכלה ברשות הפלשתינית שאגלמל הסכמי פרוז הייתה עצמאית ואף את המיליציה המשטרית החמושה שאינה מסכנת את ישראל בהיותה מפורדת מטטטים וטנקים. העזני מוזכר את השליטה הביטחונית הישראלית כיום בשטח, את האחיזה במעברי הגבול, את היעדר היכולת הערבית לחתום על הסכמים ואמנות בינלאומיות עם מדינות כדוגמת איראן, את השליטה הישראלית במים ועוד, תמונת מצב המעידה על קיומה בפועל של אוטונומיה ערבית. עם זאת העזני מציין פרט חוקתי מתחייב אחד. כדי להעניק אוטונומיה לאוכלוסייה הערבית יש קודם להחיל ריבונות על השטח שכן משמעות מתן אוטונומיה היא "שאני, הריבון, מפריש אזורים מסוימים לשלטון עצמי

הפרימיטיביים הערכים מנצחים עם הנמקות וביסוסים עילגים וילדותיים, עם שקרים שתפורים בחוטים גסים שלא היו מתקבלים על ידי איש, ובכל זאת הם כובשים את דעת הקהל. כשזה המצב קשה להאשים את העולם".

הוכחה לדרביו על הכשל הגדול של ההסברה הישראלית מוצא העזני דווקא בפעילות הערבית של מועצת שומרון ש"עושה גדולות ונצורות. היא שולחת אנשים למעווי ההתנגדות האירופית והם מופתעים לגלות אוזן קשבת ובשוליים הם מצליחים גם לשכנע ולהציג הצלחות.

עד עכשיו רק השמאל דיבר אל העולם בדרכים של דליטוריא והלשנה, בניסיון להביא עלינו לחצים בינלאומיים שיקדמו את מה שהם לא הצליחו להשיג בקלפ, אבל כעת יש מי שמתחיל להציג את הדברים אחרת".

חלון ההזדמנויות המדיני הוא של היום השביעי למלחמה אמנם נסגר, אבל העזני מאמנות בינלאומיות עם מדינות כדוגמת איראן, מבראשית. "לטעמו על העם בישראל להבהיר לעצמו לאן הוא הפך להגיע ואל היעד המוגדר והברור הזה להתקדם.

מודע למורכבות חוון הריבונות על יהודה ועומרון הוא אינו מתכחש לחשש ממדינה דו לאומית ביום שלאחר מתן אחרות שווה לכול. העזני רואה ברוב אורח של 60 אחוז יהודים אל

תאר לך את המציאות היום אם רמת הגולן, יהודה ושומרון ומזרח ירושלים היו בידי הערבים... קשה לתאר את מדינת ישראל שורדת

את התנהלותה של ישראל כיום בזירה ההסברתית מגדיר העזני כ"גדול המחדלים". הערבים מנצחים עם הנמקות וביסוסים עילגים וילדותיים, עם שקרים שתפורים בחוטים גסים שלא היו מתקבלים על ידי איש, ובכל זאת הם כובשים את דעת הקהל

סיפוח אחרי שעות הימים - זו הייתה גם הצעתו של ראש עיריית חברון

להערכתו של העזני לו הייתה ישראל של אחרי ששת הימים מספחת באופן מיידי את השטח כולו ומעניקה אוטונומיה לאוכלוסייה הערבית שבו הדבר היה מתקבל גם בקרב הציבור הישראלי, גם בקרב האוכלוסייה הערבית המקומית וגם בעיני העולם. "זו הייתה ההצעה שהעלה השייח' מוחמד עלי ג'עברי שהיה או ראש עיריית חברון, מי שהיינו או בני ביתו".

העזני משוכנע שעם הסברה ראויה בעולם מדינת ישראל יכולה הייתה לגלות שלא כל העולם אנטישמי, כלשונו. הוא אמנם לא סבור שהעולם היה ממהר להבק את ישראל ואורחיה אבל כדרך של אומות כלפי אומות אחרות היו מגלים אדישות כלפי המתרחש בישראל, למעט הקבוצה האנטישמית הקבועה שלהערכתו תישאר תמיד כמעין נצחית הסטרא אחרא אל מול נצחיות עם ישראל, זה מול זה.

את התנהלותה של ישראל כיום בזירה ההסברתית מגדיר העזני כ"גדול המחדלים". הוא מוזכר את הטענה לפיה העם היהודי שולט בתקשורת העולמית ובהוליווד ועם זאת כאשר הוא נדרש להסביר את הסוגיה היסודית של קיומו כיום הוא "עדיין לא ירד מהעצים בעוד

בניגוד לאחרים בימין הישראלי עורך הדין אליקים העזני, חבר הכנסת לשעבר ומהאידיאולוגים המרכזיים של גוש אמונים, אינו מתייחס בביטול לסוגיה הדמוגרפית שלטעמו עשויה לאיים לא רק על דמותה של מדינת ישראל היהודית אלא גם על עתידה ככזו.

כשזוה החשש המרכזי ממנו הוא חושש מציג עו"ד העזני תכנית מדינית שתכליתה הוא הקמת אוטונומיה פלשתינית, אך כדי ליישם מהלך כזה על מדינת ישראל להחיל בראש ובראשונה את ריבונותה על שטחי יהודה ושומרון כולם, ולו מהטעם החוקתי.

את אחד הפספוסים הגדולים ביותר בתולדות מדינת ישראל רואה העזני בהתנהלותה ביום השביעי, היום שלאחר מלחמת ששת הימים, "זהו אחד הפספוסים הכבירים שאין מילים לתארם", הוא אומר ומדמה את חלון ההזדמנויות ההוא, כמו חלונות נוספים שנפתחו, לצמצם בעדשת מצלמה. נפתח לשנייה ונסגר. אם לא תפסת את הרגע הוא חלף. עם זאת הוא מדגיש שבסביעות רצון שאת החלון האחר, חלון ההתנחלות ביהודה ושומרון לא ספספנו. "תאר לך את המציאות היום אם רמת הגולן, יהודה ושומרון ומזרח ירושלים היו בידי הערבים... קשה לתאר את מדינת ישראל שורדת".

'אדמונד לוי ז"ל היה מתוסכל מהיחס שניתן לדו"ח שלו'

המשפטן הבינלאומי, חבר ועדת השופט לוי, אלן בייקר, מספר על העבודה עם השופט המנוח, על מסקנות הדו"ח ועל האכזבה מיחסה של המערכת המשפטית והפוליטית לדו"ח שהוזמן על ידי ראש הממשלה וגם נגזז על ידו.



הזמן וגנז. ראש הממשלה נתניהו מקבל את דו"ח לוי. צילום: פלאש 90

הדו"ח בא למנוע מצב שבו סכסוכים על קרקעות יתבררו בבג"ץ שמטבעו אינו מגיע למסגרת מתוך שמיעת הראיות אלא קובע בקביעות מנהלתיות על פי המדינה



מאוזו בי"ש. צילום: מירי צחי

מאשר היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד יהודה ויינשטיין. "היועץ המשפטי לא איפשר את המשך הטיפול מסיבותיו שלו. הוא מעכב את יישומו. הדבר בידיו". היועץ ויינשטיין בולם את הליכי יישום הדו"ח כהמשך ישיר לעמדתו סביב עצם הקמת ועדת השופט לוי. "הוא לא אהב את הרעיון של ועדת משפטים בכירים שאינה נתונה לסמכותו ודרש שהמלצות תאשרנה על ידו והוא אף פעם לא אישר, כך שהדבר נמצא תחת ידו". השופט לוי נעים הסבר לא אהב, בלשון המעטה, את היחס שמקבל הדו"ח שלו מצידם של מי שהיו אמורים לדרון בו עניינית, להכיר בעומק והיקף העבודה שעשתה ולפעול ליישום. "זה מאוד אכזב אותי ומאוד הרגיו אותו. הוא חש מאוד מתוסכל מכך. אני לא יודע אם הוא שוחח על כך עם ראש הממשלה. זה גם לא היה באופי שלו לדבר על התחושות שלו ועל הכעס שלו, אבל הוכן כאן דו"ח רציני מאוד שהקדשנו בעבודתו עבודה רבה והובטח לו שהדו"ח יעבור לוועדת שרים לענייני התיישבות אבל זה מעולם לא קרה". בניגוד לשופטים אחרים בדימוס הקפיד השופט אדמונד לוי לשמור באדיקות על התיקה תקשורתית. מאז הגיליון הראשון של 'ריבונות' ניסינו במערכת העיתון לשכנע אותו להתראיין אך ללא הצלחה. אלן בייקר מבין את השתיקה הזו. "הוא החליט שלא לצאת לתקשורת כל עוד הדו"ח לא מוצג בפני ועדת השרים ועד שזה לא קורה והדו"ח עדיין מוחזק תחת ידי ראש הממשלה והיועץ המשפטי הוא לא רצה להתראיין". פספסנו. ■

מערבי מקומי ומגיע ערבי אחר שטוען שהעסקה אינה כשרה, במקום שפקיד במינהל האזרחי או משרד המשפטים יכריע בנושא, כפי שהדברים כיום, הסוגיה תגיע לפתחו של בית דין מיוחד שישקול את טענות שני הצדדים ויכריע הכרעה משפטית ולא הכרעה מנהלתית או צבאית". צעד נוסף בדרך לביורר מעמדה המשפטי האמיתי של כל קרקע שעליה קיימת בנייה יהודית היא הקמת ועדת סקר שתבחן אם מדובר באדמות פרטיות או ציבוריות, וגם על הקמת ועדה כזו המליץ דו"ח השופט לוי. עוד המליצה הוועדה על פעילות לשמירה על איכות הסביבה בפארקים וגנים ציבוריים, מהלך שאינו מתקיים כיום בשל סירובה של הרשות הפלשתינית לשתף פעולה עם הרשויות הישראליות. "אמרנו שאנחנו חייבים ואת למען הטבע", אומר בייקר. התכלית הכוללת של ההמלצות הייתה למנוע מצב שבו סכסוכים על קרקעות יתבררו בבג"ץ שמטבעו אינו מגיע למסגרת מתוך שמיעת הראיות אלא קובע קביעות מנהלתיות על פי בקשות של פרקליטות המדינה להרוס ישוב או מבנה. "המלצנו שעוד לפני שנגיע למצב שכזה הסוגיה תבוא בפני בית דין להכרעה משפטית".

אז מי מונע את יישום הדו"ח?

העבודה המשפטית המאומצת והמודוקקת שביצעו חברי ועדת השופט לוי נבלמה לאחר שהוגשה כרוכה בכריכה מהודרת לראש הממשלה. בייקר מסביר שהבולם הוא לא אחר

הבנייה ביו"ש חוקית ואינה הפרה של המשפט הבינלאומי כל עוד ההתנחלויות מוקמות על פי דין ועל פי החלטת ממשלה

הוכן כאן דו"ח רציני מאד שהקדשנו בעבודתו עבודה רבה והובטח לו שהדו"ח יעבור לוועדת שרים לענייני התיישבות אבל זה מעולם לא קרה

ששון, כלומר למעשה היא עצמה לבדה, קבעה שהמתנחלים פושעים ומפרי חוק. לקחנו את מה שהיא כתבה והמשכנו הלאה ובדקנו האם באמת כך והגענו למסקנה שזה לא נכון ואי אפשר להאשים את המתנחלים. אמנם אין הצדקה להמשך הנוכחות במקום שבו נלקחה אדמה פרטית, אבל אותם שבנו ללא היתר בגלל שהקפידו את ועדות התכנון ומשום כך לא יכלו לקבל היתר, האנשים הללו לא הפרו חוק ועברו עברה. הם פשוט השלימו את הבנייה וקיבלו אישורים מגורמים ממשלתיים אבל בהעדר תפקוד של ועדות התכנון לא הייתה לכך מסגרת חוקית שתכריע שזו אכן בנייה חוקית, ולכן הנפקנו כ-15 המלצות מעשיות כדי לפתור את הבעיה הזו במסגרת החוק". ההמלצות המעשיות שעליהן מדבר בייקר נגזרות בראש ובראשונה מקביעת העיקרון לפיו הבנייה ביו"ש חוקית ואינה הפרה של המשפט הבינלאומי כל עוד ההתנחלויות מוקמות על פי דין ועל פי החלטת ממשלה. "ברגע שקבענו את הקביעה העקרונית הזו נותרה המשימה לפתור את הבעיות הספציפיות שיהיו את תפקוד ועדות התכנון והמלצנו לבטל את הקפאת הוועדות ולאפשר להן לבדוק אם מה שבבנה עונה על חוקי התכנון והבנייה ולקבוע שאם אכן כך או מדובר בבנייה חוקית ואם הבנייה הפרה את החוקים או היא בלתי חוקית ויש להסיר אותה". בין ההמלצות שנועדו לאפשר את קביעת חוקיות הבנייה ביו"ש המליצה הוועדה על הקמת בית דין לענייני מקרקעין "כדי שמי שרכש קרקע

הקיימת באזור יהודה ושומרון, כלומר המשפט הישראלי שחלים גם המשפט הצבאי הישראלי שחלים במקום. במקביל הייתה חובה לבחון את עמדת המשפט הבינלאומי כיוון שמדובר בשטח שלא הכרזנו עליו ריבונות ואנחנו מנהלים אותו. היינו צריכים לבדוק בכל אלה מה מותר ומה אסור. אם היינו מגיעים למסקנה שהבנייה באזור הזה אסורה על פי המשפט הבינלאומי היינו אמורים לקבוע שצריך להרוס הכול ולפנות את כולם. הוועדה לא הוקמה כדי לדרון רק במאחזים או כדי להכשיר מה שאינו חוקי, אלא לדרון בכל המצב המשפטי ומעמד השטח משנת '68 ועד עצם היום הזה. היינו צריכים לבדוק איך נוצר מצב כזה של מאחזים שאינם התנחלויות בגלל שהיה חסר רכיב כלשהו של חוקיות. היינו צריכים לבדוק מה גרם לכך ולנתח את כל הנתונים כדי להגיע למסקנות".

הדו"ח אינו משקל נגד לדו"ח ששון

בייקר לא מקבל את התחושה שרווחה בציבור כאילו דו"ח ועדת השופט לוי נועד להוות משקל נגד לדו"ח טליה ששון, אותו דו"ח שהוזמן על ידי ראש הממשלה המנוח אריאל שרון וקבע כי המאחזים ביו"ש הוקמו באופן בלתי חוקי תוך עצימת עין של רשויות החוק בישראל. בייקר רואה בדו"ח שלהם אפילו המשך לדו"ח ששון. "דו"ח ששון הצביע על ליקויים במערכת הבנייה בהתנחלויות, על בנייה ללא אישורים, על העברת כספים שלא כדין וכד' והוועדה של

בחדש אדר האחרון הלך לעולמו שופט העליון בדימוס, השופט אדמונד לוי ז"ל, שמעבר לפסיקותיו ההומניטריות התפרסם בשני אירועים בולטים שונים. האחד הוא עמדת היחיד שהציג מול שופטי בג"ץ האחרים כשהתנגד לחוק ההתנתקות וקבע שחוק זה אינו חוקתי. האירוע השני הוא עמידתו בראש הוועדה שבחנה את מעמד ההתיישבות הישראלית ביהודה ושומרון והנפיקה את הדו"ח הנושא את שמו. על דמותו המיוחדת ועל עבודת הוועדה בניצוחו שוחחנו עם חבר הוועדה אלן בייקר, משפטן בינלאומי ושגריר ישראל לשעבר בקנדה המלא הערכה לאישיותו של השופט המנוח. "מדובר באדם מאוד רציני, אדם שדרש עבודה לשמיעת עדים, לשאול שאלות ולדרון בתובנות שעולות מדברי העדים. מצד שני זה היה אדם מתוק. אדם שתענוג היה לעבוד איתו, אדם בעל חוש הומור נפלא. נהייתי מאוד מהוודמנויות שישבנו יחד, שלושת חברי הוועדה ומוכיר הוועדה, לדיננים כיצד לנסח את הדו"ח". היו שטענו שהוועדה חרגה מהמנדט שלה כאשר במקום להתמקד במעמד הבנייה ביהודה ושומרון קבעה קביעות משפטיות כוללות ונרחבות יותר אודות מעמדו של האזור הזה. בייקר משוכנע שהדברים כרוכים זה בזה ומתחייבים. "המנדט היה לבדוק את מצב הבנייה ביהודה ושומרון. כדי לבדוק את מצב הבנייה הייתה חובה לבדוק האם הדבר מותר על פי המערכת המשפטית

מדובר באדם מאוד רציני, אדם שדרש עבודה מסורה ורצינית שנמשכה יום אחר יום כמה שעות לשמיעת עדים, לשאול שאלות ולדרון בתובנות שעולות מדברי העדים



עוד אן בייקר בנס 3 להחלת הריבונות שאוהן ע"י נשים בירוק, ירושלים ינואר 2013.

חוק ירושלים אוסר העברת ריבונות בירושלים לידיים זרות, אבל זה מה שקורה בשטח

שוב ושוב נשבעים פוליטיקאים בשם אחדות ירושלים לנצח נצחים, אך בפועל, כך מסתבר, העיר מחולקת. הכניסה לשכונות מסוימות אסורה על כוחות הביטחון ועל גורמי אכיפה עירוניים ועלולים אוסרים על יהודים להיכנס. **אריה קינג**, חבר מועצת העירייה מתאר מציאות עגומה ומודחקת.

במשך שנים קובע אריה קינג, יו"ר הקרן לאדמות הלאום וכיום חבר מועצת ירושלים, כי לצד ההצהרות והשבועות המתחייבות של פוליטיקאים לאחדותה של ירושלים בירתנו הנצחית לעולמי עולמים, הרי שבפועל מחלקת ממשלת ישראל את הבירה כמו ידיה.

הוכחות לטענותיו יש לו לאריה קינג למכביר והוא מציג אותן בכל פורום אפשרי. מדינים משפטיים ועד מסמכים רשמיים ותשובות של עיריית ירושלים לשאלותיו. כל אלה ועוד מובילים אותו למסקנה אחת - חוק ירושלים אמנם אוסר על מסירת הריבונות בשטחי ירושלים לגורם זר כלשהו, אבל בפועל זה בדיוק מה שעושות ממשלות ישראל בזו אחר זו.

את עיקר ביקורתו מכוון קינג דווקא כלפי ממשלת ישראל הנוכחית והעומד בראשה בנימין נתניהו, אולי בשל האוריינטציה הימנית שמפגינים והפגינו בעבר רבים מחבריה. קינג מאוכזב מאוד מהתנהלותם בפועל של מי שעד לא מכבר ידע לבקר היטב כל נגיסה בריבונות הישראלית בבירה וכעת ממלא פיו מים לנוכח התנהלות בעייתית ביותר.

"ממשלת נתניהו קיבלה החלטה למנוע את כניסתם של יהודים לשמונה שכונות בירושלים. בשכונות הללו הכניסה ליהודים אסורה ולא מדובר רק ביהודים פרטיים אלא הכניסה אסורה גם על גורמי אכיפה כמו משטרה, מס הכנסה ופקחי עירייה וגם על גורמי סדר ממשלתיים כמו כיבוי אש, חברת חשמל ואחרים", הוא אומר ומספר על עוד אחד משרידי אירועים בהם עשרות שוטרים פלשתיניים נכנסו לשכונות ערביות בצפון ירושלים על מנת להשליט סדר במקום משטרת ישראל. "מדובר אמנם בשכונות ערביות אבל מבחינת מעמדן החוקי הן שוות ערך לחלוטין להר נוף או בית וגן", מוזכר קינג.

"העירייה לא נכנסת לשכונות הללו כדי לנקות או לטפל בבעיות בבתי הספר. עתרנו לבג"ץ נגד העירייה והתשובה הייתה שהם מוכנים לבצע אכיפה אבל משטרת ישראל לא מקצה כוח לסייע לאנשי העירייה לבצע את המשימות הללו ולמעשה מונעת אכיפה. כשהמשכנו

לשאלו גם את המשטרה אמרו לנו להפנות את השאלות למשרד ראש הממשלה. מדובר בהנחיה שמי ששדרג אותה הוא יעקב עמידרור שעמך בראש המועצה לביטחון לאומי והילך אימים על נתניהו עד שנתניהו קבע שכל מה שנעשה במזרח ירושלים כמו אכיפת בנייה חייב לעבור אישור של משרד ראש הממשלה".

שלטי ענק קובעים - הכניסה ליהודים אסורה

"המציאות כיום היא שבכניסה לשכונות ירושלמיות ניצבים שלטי ענק שבהם כתוב שהכניסה לישראלים אסורה. הבעיה היא שמי שגר בשכונות הללו הם ישראלים. אלו ערבים

ממשלת נתניהו קיבלה החלטה למנוע את כניסתם של יהודים לשמונה שכונות בירושלים. בשכונות הללו הכניסה ליהודים אסורה ולא מדובר רק ביהודים פרטיים אלא הכניסה אסורה גם על גורמי אכיפה כמו משטרה, מס הכנסה ופקחי עירייה

חלוקת שמייעודות לבנייה במזרח העיר ושייכות ליהודים לא נידונות בכלל בועדות העירייה כשמסביב הבנייה הערבית פורחת

ישראלים עם תעודת זהות כחולה. הכוונה האמיתית של מה שנכתב שם היא שהכניסה ליהודים אסורה. את ההוכחה לכך קיבלנו גם בשטח. הגענו לשם, רצינו להיכנס ושוטרים שמנעו מאיתנו את הכניסה אמרו לנו במפורש שהכניסה ליהודים אסורה. יש לנו תיעוד מוקלט של הדברים", הוא מספר וקובע: "אף אחד מהשרים או חברי הכנסת לא יכול לומר שהוא לא יודע מה קורה. כולם יודעים ושותקים. השר אורי אריאל חווה את המציאות הזו על בשרו כשהרכב שלו נרגם באבנים בקרנציה הקודמת". עבור קינג הגדרת המציאות פשוטה מאוד וחמורה מאוד: "יש למעשה שני ראשי ערים בירושלים. במערב העיר יש את ניר ברקת שנבחר על ידי התושבים ובמזרח העיר יש את נתניהו שמנהל שם מדיניות של אפרטהייד נגד יהודים. זו אפליה גזעית ברורה. יש כאן מישהו שמציב את עצמו מעל חוק התכנון והבנייה והמישהו הזה הוא בנימין נתניהו. הוא יחליט שלא תוכל לבנות בגלל מה שמוגדר כ"שיקולים מדיניים", כך הוסבר לנו במסמך רשמי של משרד הפנים". דוגמאות למציאות הזו יש לקינג למכביר והוא שולף כמה מהן: "חלוקת שמייעודות לבנייה במזרח העיר ושייכות ליהודים לא נידונות בכלל בועדות העירייה כשמסביב הבנייה הערבית פורחת. סגנית היועץ המשפטי קובעת שאסור לשקול בסוגיית הבנייה שיקולים אחרים מלבד שיקולים טכנוניים. חוקי הבנייה לא מאפשרים למנוע בנייה ובכל זאת בשכונת שמעון הצדיק, שמונים מטרים מהרכבת הקלה יהודים מחזיקים בטאבו באדמות לבנייה והתיק שלהם לא התחיל עדיין להידון בועדות בשעה שצאל הערבי שמימין שהדין בקשה חצי שנה אחריו הסתיימה הבנייה ואצל הערבי שמשמאל שהגיש בקשה אחרי שנה וחצי הבנייה כבר באמצע".

הוכחה נוספת להכוונה שמניעה מלשכת ראש הממשלה להקפאת הבנייה היהודית במזרח העיר מוצא קינג גם בהכרזתו של שר השיכון אורי אריאל לאחר עוד אחת מפעילות שחרור המחבלים ולפיה הגיעה העת לאשר בנייה בשכונת שמעון הצדיק אבל נתניהו מונע זאת. לצד הביקורת החריפה המופנית כלפי מעלה קינג אינו חוסך את שבטו גם מהציבור הרחב.



שלטים המוצבים בכל יהודה ושומרון וגם בירושלים. צילום: נשים בירוק

"הציבור שלנו שותק ונותן לשיירה לעבור כאילו הוא לא רואה איך קובעים לו עובדות בשטח כמו שהיה בגוש קטיף, בהתחלה גדר, אחר כך שער ואחר כך סגורים את השער. כולם רואים איך העיר מתנהלת כשני ערים שונות. למה לערבים מותר להיכנס לכותל המערבי באופן חופשי וליהודים אסור לעלות להר הבית באופן חופשי? מדי שבוע יהודים מותקפים בהר הזיתים ואנחנו שותקים".

'חששות מדיניים? לא מעניין. מעניינת ירושלים'

קינג סבור שמאחורי עצימת העין היהודית עומד בעיקר חוסר מודעות. זו הסיבה שהוא מנצל כל זירה וזירה כדי להציג את הנחונים וקורא לציבור הרחב להירתם כדי להפיץ ולפרסם את המציאות בשטח. בין אם במרחב הווירטואלי ובין אם בפגישות ומכתבים לאנשי ציבור, תקשורת ואזרחים נוספים. "צריך להפיץ את המידע על חלוקת ירושלים שאותה מבצע נתניהו. שרי ליכוד וחברי כנסת יודעים ושותקים. איש ימין לא יכול לשבת בממשלה כזו".

ומה אם בכל זאת יש משהו בחשש המדיני שמקרינה לשכת ראש הממשלה? אולי בכל זאת יש שיקולים שראש ממשלה מודע להם ולוקח אותם בחשבון? קינג לא מקבל הסברים מהסוג הזה. "השיקולים הללו לא מעניינים אותי. פעם השיקולים היו בוש האב, אחר כך קלינטון, בוש הבן ועכשיו אובמה. זה לא מעניין. השיקול היחיד שמעניין אותי הוא שמירת ירושלים. שום שיקול, לא איראן ולא שיקול ביטחוני אחר, לא שווה יותר מכך שהעם היהודי מאבד בפועל את העיר הזו. הרי העיר הזו היא הסיבה לכך שהגענו לכאן. אנחנו לא נגראים ישראלים אלא ציונים על שם ציון שהיא ירושלים. היא הסיבה שהגענו לכאן ואתה אנחנו מפקידים".

הרבנית עידית איצקוביץ

החלת ריבונות - חובה מן התורה

מצווה - מניין?

בחומש במדבר פרק ל"ג פס' נ"ג אמרת התורה: "והורשתם את הארץ וישבתם בה". מגדיר הרמב"ן (בהשגותיו לספר המצוות של הרמב"ם) את חובותינו כלפי ארץ ישראל העולות מפסוק זה: "שבצטוינו לרשת הארץ אשר נתן הק-ל יתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב ולא נעזבה ביד זולתנו מן האומות או לשממה". לאחר שהרמב"ן מנסח את המצווה באופן חיובי - "בצטוינו לרשת הארץ", מוסיף ומחזק גם על-דרך השלילה: "ולא נעזבה ביד זולתנו מן האומות". כלומר קיים איסור שהארץ תהיה תחת שלטונה של אומה אחרת מלבדנו, וא"כ אנו חייבים להחיל שלטוננו עליה.

כידוע ישנן מצוות רבות המוטלות על היחיד. אך ישנן מצוות המוטלות על הכלל. מצווה זו היא חובת האומה, שכן רק בכוחו של עם להחיל ריבונות על ארץ. יחידים יכולים וחייבים לעודד מגמה זו. יחידים שהפכו לאלפים ולמאות אלפים יצאו בעשרות שנים האחרונות כחיל חלוץ ליישב את הגולן, יהודה, שומרון, חבל עזה, סיני. כשמגמת התיישבות זו מראשיתה הייתה ליצור את המודעות וההודות הציבורית עם השייכות לחלקי ארץ חדשים-ישנים אלו, ולהביא להחלת הריבונות. מפעל אדיר זה של התיישבות איננו גמר התכלית שכן נאמר "והורשתם את הארץ וישבתם בה" - ישיבה מתוך ירושה!

בזכות שתירש - תשב

על מילות התורה "וירשת וישבת בה" אומר הספרי בזכות שתירש - תשב. מובנה של הישיבה זו ישיבה בטוחה. לישיבה הזו יש תנאי - החלתה של הריבונות. ואם חלילה לא יהיה לנו די עוז לשלוט לא יניחו לנו לשבת במקומות בהם אנו שולטים. אם לא נחיל רבונותינו על יהודה ושומרון וחבל עזה לא נוכל חלילה לשבת ברגיעה גם בחיפה, אשקלון ותל אביב - מקומות שכבר החלנו בהם את ריבונותינו.

מדוע יכול היה דוד לפרק את העם מנשקו?

בסוף ימיו של דוד המלך הושג שקט מהגויים שמסביב עד שהתקיימה בימי נבואת בלעם - "וחציו ימחץ" - ניבא עליו שדוד ישבור את החיצים, את כלי הנשק של עצמו ושל העם מכיוון שלא יהיה בהם צורך. מתאר הנצי"ב מוולוז'ין את הסיבה לאווירת הביטחון הזו - דוד בכל מקום שכבש העמיד נציבים, כאומר אני השולט פה, העמדה הברורה הזו גרמה לכך שלא היה צורך לצאת בכוח גדול לדכא התקוממויות, מעמדו של הכבושים תחת ידו, היה ברור גם להם.

לעומת זאת על שאול נאמר: "בכל אשר יפנה ירשע" (שמואל א' יד' מז')... "דשאלו היה מתגבר במלחמה והרשע לעשות כן כדי שלא ישו בו מיד להלחם והוא משום שלא כבשם תחתיו. אבל דוד כשכבש לא עשה שמות כל-כך, והוא משום שכבשם ושם בה נציבים שלו". (דברים לג' י"א בפירושו "הרחב דבר")

הריבונות - פיתרון הבעיה המוסרית

נמצאו למדיים שהבהרת העמדה על-ידי ריבונות, חוסכת דם, כאב והרס הכרוכים במלחמות. אי הכיבוש הוא המשחית והפוגם במוסריות. את דברינו אלה נחתום בדברי הנצי"ב שם: "כתיב בדוד 'ויהי דוד לכל דרכיו משכיל'... 'ובאשם יראי ד' אין להם שמחה על חורבן הבן ועכשיו אובמה... משום הכי בכיבושי דוד - 'יראך יראוני וישמחו' שלא שמתי שמות בארץ". יהי רצון שתרחיב דעת עצמנו, נשתחרר מעול הגויים ונלך קוממיות בארצנו.

- המאמר טען גניזה
- המאמר ערך ע"פ מאמר "והורשתם את הארץ" התפרסם ב"שירת חנה" ע"פ ספרו של אבי מורי ז"ל 'החיל והחוסן'.



אריה קינג במאהל האימהות לחילת הריבונות ליד ח"כ שולי מנעם. צילום: נשים בירוק

נך סתמו לימין את הפה

אינטרסים ומשאבים מהארץ ומחו"ל לצד מגמתיות וקידום בעלי אג'נדה דומה דחקו הצידה את כל מי שהעז לחשוב אחרת מהשמאל הישראלי. כך הושתק הימין.

ראיון עם ד"ר רון שלייפר, ראש מכון אריאל לחקר ביטחון ותקשורת באוניברסיטת אריאל



דר רון שלייפר. צילום: אוניברסיטת אריאל

כשאדם חדש נכנס לעבודה הוא מפנים את החשיבה של הקבוצה. התופעה גדלה והתרחבה. כך אירע שהימין פנה לכלכלה וראיית חשבון ואילו השמאל פנה לעמדות של הפצה ושכנוע

//

"האנשים שבראש המחלקות באוניברסיטת תל-אביב, הם אנשי שמאל וחלקם קומוניסטים מוצהרים, מכשירים באופן אידיאולוגי את דור האינטלקטואלים של העתיד"

השמאל פנה לעמדות של הפצה ושכנוע". ובמקביל לאקדמיה חברו אינטרסים גם לעולם התרבות והאמנות: "את חנוך לוין ומלכת האמבטיה מישהו מימן, והמימון הזה התאים לרצון של הקאמרי להתסיס וליצור פרובוקציה. החבירה הוו יצרה את מלכת האמבטיה שפרצה את כל הגבולות. בהמשך צמח דור חדש ושמואל הספרי, תיכוניסט מתיכון דתי מרמת גן, רואה את הסביבה הזו וכצעיר תוסס ומוכשר מאוד הוא נכנס לאווירה החדשה והנה יש לנו עוד יוצר חדש עם אותם מסרים שממשיך את הפצת הדעה והרחבת המעגל אל הדור הבא של היוצרים".

ובעשרים שנות אוסלו נמשכה מגמת ההדחקה של כל שיח חלופי לחוון השלום הנוקש על הדלת. "בהמשך הקו השתרטש כאן - אנשים חיפשו את הדברים שיצדיקו אותם והתעלמו ממה ששולל את עמדתם. זהו תהליך הגנה פסיכולוגי ידוע שבו כל מה שלא תואם את עמדתך נדחה על ידך. ברגע שהשלום החל להדהר החל קמפיין ענק של שכנוע ושחיקת העמדות המסורתיות".

"לא מדובר בתיאוריית קונספירציה", מרגיש שלייפר, "אלא במציאות שבה אתה עומד מלמעלה. מכון מעט וסופח אחרים לכיוון החשיבה שלך בלי אמצעים מיוחדים וללא כסף רב או מאמץ מיוחד. כך נוצרים עוד ועוד החושבים כמותך. יש אנשים שעושים זאת מתוך אידיאולוגיה במיוחד לאחר מלחמת יום כיפור ותות התעמולה המתוחכמת לפיה גולדה החמיצה את השלום. אנשים העצימו כאן את האסון כדי שלא יקרה כאן שוב מה שקרה בבלחמת יום כיפור, וכדי שלא נחמין שלום נוסף מתעלמים מהאנשים שהתפוצצו כאן כי זה מפריע לתיאוריית העל שלהם. כך החדיר שהימין בניסיונותיו הגולמניים מנסה להחדיר את התובנה סביב פיגועים וקורבנות, אבל הוא נדחה".

את דבריו חותם ד"ר שלייפר ביקורת גם כלפי הימין שאינו משקיע משאבים במגמה לשינוי המציאות: "כיוון שאין לו לימין ניסיון, ובמיוחד הימין הדתי שמאמין שבסוף יהיה טוב, הוא אינו מגייס את המשאבים הנצרכים כדי לפתח את יכולת ההשפעה כאן ועכשיו. מעין תחושה ש'ממילא האמת תנצח' ולכן לא משקיעים בזה".

הרוח, בפילוסופיה או במדעי המדינה וכך נוצר רוב גדול להשקפה שהולכת נספגת באקדמיה".

חבר מקדם חבר ודעת החברה' מחלחלת...

שלייפר מספר על מחקר אותו ביצע דוקטורנט שלו, יהודה שלם תושב עפרה, ובו עלה בידו לתעד את המגמות המכוונות של השמאל להיכנס לאקדמיה מתוך מגמה כדי להשפיע. "משנות השבעים קיימים באוניברסיטאות תל אביב והעברית אלמנטים חזקים מאוד של השמאל", הוא מוסיף. "האנשים שבראש המחלקות שם, אנשי שמאל וחלקם קומוניסטים מוצהרים, מכשירים באופן אידיאולוגי את דור האינטלקטואלים של העתיד".

לא מדובר בתיאוריית קונספירציה, אלא במציאות שבה אתה עומד מלמעלה, מכון מעט וסופח אחרים לכיוון החשיבה שלך בלי אמצעים מיוחדים וללא כסף רב או מאמץ מיוחד

או איך קורה שבמדינה דמוקרטית שבה על כל נושא בעולם יש במקרה הטוב עשר דעות, דווקא בסוגיה הקריטית של עתיד מדינת ישראל נשמע רק חוונו של השמאל, חוון חלוקת הארץ? איך קורה שכל ניסיון

להציג חלופה לחוון שכשל שוב ושוב הוא זוכה לקיתונות של לעג תקשורתית כרעיין עוועים הזוי? את השאלה הזו הגננו בפני ראש מכון אריאל לחקר ביטחון ותקשורת באוניברסיטת אריאל, הר"ר רון שלייפר, מומחה בינלאומי ללוחמה פסיכולוגית שחקר את תופעת אוסלו בממד הפסיכולוגי-לאומי. את המפתח לפתרון התעלומה הפסיכולוגית לאומית הזו הוא מוצא בתופעה ארוכת שנים שהחלה במאבק שמקורו בכלל בחו"ל ושחבר לאינטרסים מקומיים. "האינטרסים המקומיים הם אותו פלג פוליטי וחברתי של מפלגת העבודה לדורותיה, זהו הפלג ששלט בשלבי טרום הקמת המדינה ושלושים שנה לאחר מכן עד שהודח", הוא אומר וקובע כי אל מול השלטון ההוא מעולם לא השכיל הימין לשלוט ולרכוש את תרבות השלטון, "מסיבות אידיאולוגיות, מטעמי חוסר ביטחון וחוסר ניסיון".

כשהוא מדבר על האינטרסים המקומיים והרקע למורכבות שהובילה לשלטון היחיד של תיאוריית השמאל מחזיר אותנו שלייפר אל טראומת יום כיפור וסיפור השלום שהוחמץ, כלשונו. לכך הוא מוסיף ומציין את פעילות הקרן לישראל חדשה, פעילות שהחלה משנת 78/, וכשהכול מתערבב "תקבל עינה רותחת של אינטרסים ופעילות והסבר למה הימין נכשל בניסיונות שלו להפיץ מידע".

שלייפר מספר על מפגשים והרצאות בפני אנשי ימין ובעיקר הציבור הדתי, מפגשים בהם הוא נתקל בחרון אף אדיר על המתרחש בווידה המדינית, "אבל כשאינו שואל אם הם עוודו את ילדיהם ללמוד מדעי המדינה או תקשורת התשובה ברורה והאוויר מזלזן הועם יורד. בסופו של יום כולם מעודדים את הילדים ללמוד משפטים, ראיית חשבון ורפואה או הייטק, כשזו המצב אין מה להתלונן. בשמאל לעומת זאת, כאשר יש הורים בעלי ביטחון כלכלי הילד יכול ללכת ללמוד מה שילבו חפץ, והוא חפץ במדעי

הגירה ערבית לירדן: בדרך לפתרון הסכסוך הישראלי-פלשתיני

ד"ר מרדכי ניסן רואה בחזון 'ירדן היא פלשתין' פתרון ראוי וכזה שיכול להיות מקובל גם על המנהיגות הערבית שעד לא מכבר התבטאה ברוח דומה.

הגירה ערבית לירדן: בדרך לפתרון הסכסוך הישראלי-פלשתיני

ולברלית, שבין סממניה חופש תנועה, הקמת חמש אוניברסיטאות וגישה לשוק העבודה הישראלי. ישובים יהודים ביו"ש סיפקו עבודה לפלשתינים ודרבנם להישאר במקום, כאשר אוור התעשייה של ברקן שבשומרון מתפאר היום בהעסקת 3,000 פלשתינים לצד 3,000 יהודים, כהוכחה של דו-קיום בשטח. מפעל המתנחלים המצליח, שמעסיק אלפים רבים של ערבים בענף הבנייה, פועל להקטין הגירה פלשתינית משמעותית עוד יותר משכבר קיימת.

עקב פרוץ האינתיפאדה השנייה בשנת 2000, רבים, אולי עד 200,000 במספר, יצאו משך העשור לאחר-מכן לגדה המזרחית ומשם המשיכו עד לאירופה ואמריקה. המכון ללימודי פיתוח באוניברסיטת ביר זית פרסם ממצאים מסקר שערך ב-2007, המצביעים על 43 אחוים מבין הצעירים הפלשתינים בגילאים 18-29 שבעדיפים להגר. דווח על מאון כניסות-ציאות של ערביי יו"ש בנתון של 25,000 פלשתינים נטו שיצאו ב-2006, חלקם בדרךם למדינות עתירות הנפט של המפרץ הפרסי. לצד זה מוגשות עשרות אלפי בקשות להגירה לאירופה ולשאר יעדים במערב.

ישנם גורמים שיכלו לעודד הגירה: רמת אבטלה גבוהה בגדה המערבית, שאכן עמדה ב-2013 על 25 אחוים, ראיית הרשות הפלשתינית כמושחתת, אופק מדיני עמום, רמת מחירים מופקעת ובניית גדר הבטחון. אולם קיימים גורמים שבלמו ורם הגירה מוגבר כמו המדיניות שמעניקה אישורים עבור כ-70,000 פלשתינים למצוא מקורות פרנסה בשוק העבודה הישראלי. הממשלה אישרה בספטמבר 2013 להנפיק עוד 5,000 אשרות כניסה לעובדים פלשתינים, זאת בנוסף ל-20,000 איש שעבדו בישובים היהודיים.

הגירה כנוהג פלשתיני

במרוצו עניינינו עומד הנושא של מגמת מעבר אוכלוסין ערבי בכיוון מזרח. תעסוקה במינהל ההאשמי משך ערבים להשתכן אצל האמיד עבדאללה. ב-1947 ולאחריה החלה בריחה המונית של ערביי פלשתין לשטחי ירדן, סוריה, מצרים ולבנון. קרוב ל-100,000 ערבים חצו את הנהר לעבה"י ועוד יותר מ-200,000 נטו משטחה של המדינה היהודית ב-1948 להרי יהודה ושומרון ("הגדה המערבית") שבשליטת האמירות. כך קלטה ירדן אוכלוסייה פלשתינית של 300,000 פליטים.

מעל 200,000 ערבים, כשליש מתושבי הגדה, עזבו בשנות השלטון הירדני בשנים 1948-1967 והשתקעו בעבה"י, ובניניהם שהמשיכו ליעדים רחוקים יותר. בימי מלחמת ששת הימים ביוני 1967 ובחודשי הקיץ נמלטו עוד 200,000 ערבים לירדן גופא. נתון העויבה בשנים 1968-88 הגיע לעוד 200,000 פלשתינים שננטשו בהמוניהם את הגדה המערבית. מהגרים אלה, מתוך חרדת מלחמה ובשאיפתם לאפשרויות להשכלה ולעבודה, הפכו את עבר הירדן למוקד פלשתיני ראשי במזה"ת.

ישראל וסוגיית ההגירה

עם התבססות השלטון הישראלי ביהודה ושומרון ב-1967 ננקטה מדיניות פתוחה

אל-מצרי שהוא בן למשפחה משכם. פלשתינים כולטים בין מובילי האקדמאים, עורכי-דין, מהנדסים ועתונאים בירדן.

כך הפכה ירדן למדינה מחליפת פלשתין. בלי אומר ודברים מפורשים הפלשתינים הם ירדנים.

יעוד הגירה

ברל קצנלסון, מנהיג בולט של תנועת העבודה, אמר באוגוסט 1937 על רקע המלצות ועדת פיל, שהערבים "לא יפסידו על ידי העברתם ואנחנו ודאי לא...זה מכבר סברתי כי זהו הטוב בפתרונות...כי הדבר הזה מוכרח לבוא ביום מן הימים...האמנתי ועודני מאמין כי עתידים לעבור לסוריה ולעיראק [עוד רחוקות מירדן השכנה]".
באותה עת הביע זאב ו'בוטינסקי את דעתו כך: "אם יתברר כי הערבים יעדיפו להגר, הרי מותר לדון באפשרות כזו בלי שמץ של צער בלב".
בן-גוריון הורה ב-1948 על גירוש ערביי לוד ורמלה במהלך מלחמת העצמאות והצטער כשראה בנצרת "כל כך הרבה ערבים".

במילים מפורשות הציע יצחק רבין ב-1973 (מעריב, ב-16 לפברואר): "את בעיית פליטי עזה לא צריך לפתור בעזה, ולא באל-עריש, אלא בגדה המזרחית בעיקרה... ניתן לדעתי, להביא לתזווה אוכלוסיה על בסיס אחר מאשר שימוש בכוח. אני רוצה ליצור תנאים, שבמשך עשר-עשרים השנים הבאות, תהיה נדידת אוכלוסיה טבעית לגדה המזרחית". צריך ליידע את השוקדים על "מורשת רבין" שיש בין סעיפיה של המורשת הזו גם חוון הגירה פלשתנית.

האופציה הירדנית

תכנית "שתי המדינות לשני עמים" תוכל להביא ברכה בארץ ישראל על שתי גדות הירדן, בתנאי שהמדינה הערבית תהיה ממוקמת מזרחית מהנהר, ולא מערבית ממנו ביהודה ושומרון, הווה קלה כזו, יחד עם הניידות הפלשתינית כדפוס התנהגות שיש לעודדו, תפריד בין המדינות על קו המים.

בהפרכת הממלכה ההאשמית למדינה ערבית-פלשתינית במובחה, ירדן תיהפך למדינת הרוב הפלשתינית עם ביטול משטר המיעוט ההאשמי-ברווי. לא יהיה בכך שום אסון, רק רווח והצלה. ■

ד"ר מרדכי ניסן כותב ומרצה על נושאים מורח-תיכוניים.



האמת המוסתרת של האיסלאם: ארץ ישראל הובטחה לעם ישראל

הדרישה המוסלמית לשליטה על ארץ ישראל כולה מנוגדת, כך מסתבר, לכתוב במקורות האיסלאם הקדומים ואפילו בקוראן עצמו. פרופ' נסים דנה חושף נתונים מפתיעים בספרו החדש.

העובדה הזו איתגרה אותי מאוד לחקור את התקופה העתיקה, את הקוראן, מפרשי הקוראן, החדייתים, התורה שבעל פה וכו' ולמצוא מענה".

בראשית ימי קידש האיסלאם אלמנטיים יהודיים כדי לשכנע יהודים לחבור אליו

"ככל שהתקדמתי עם הזמן מצאתי שיש פער עצום, הרבה יותר מכפי שחשבתי בהתחלה. לזוגמא, הסתבר שירושלים, שמהווה מרכז

את ממצאי מחקרו ומסעותיו בין כתבי האסלאם מציג פרופ' דנה בספרו האחרון 'למי שייכת הארץ הזאת?' (הוצאת אוניברסיטת אריאל), ספר שעוד קודם להוצאתו עורר לא מעט גלים דתיים ופוליטיים כאחד.

את צעדי מחקרו הראשונים עשה פרופ' דנה כבר בימים בהם שימש בשירות הציבורי כאחראי על עדות דתיות שונות. "במשך הזמן שמתו לב לך שיש הבדל גדול בין האמונה, הספרות הדתית העתיקה, הקוראן, לבין הידע העשוי שמשמשים בו במסגרים ובנסיבות אחרות.

למחלוקת בין ישראל לעולם האסלאמי, אינה מופיעה אפילו פעם אחת בקוראן. כל מה שיש שם זה איזוכור אחד במרומו שהוא דווקא על דרך השלילה. מסתבר שבמשך תקופה מסוימת ובפרק 2 פסוק 142 בקוראן מופיעה התייחסות לפניית התפילה הזו, אבל זו התייחסות שלילית. נאמר שם 'אל תפנו את פניכם אל המקום שהייתם מפנים את פניכם בראשונה אלא פנו למכה'. בהמשך יש דברים מרתקים בתורה שבעל פה ובספרות ההיסטורית שמעידים על כך שהחליף השני, שחי שש שנים לאחר מות מוחמד, נוזף במוסלמי שמעמיד קדושה להר הבית כי זה מקום שמקודש ליהודים".

אם כן מה פשר הפנייה הראשונית של המוסלמים לירושלים?

"בהמשך ישנם רמזים לכך שהכוונת פניו של המתפלל לירושלים נועדה להיות מעין הליכה לקראת היהודים כדי להראות להם שהאיסלאם, הדת החדשה, מאמץ כמה סממנים שלהם, אבל היהודים לא נענו לפניה הזו של מוחמד, נביא האסלאם, ולכן לא נמצא עוד צורך לנסות ולקרב אותם אליו. משום כך נקבע בקוראן שכיוון

אחד מגדולי האסלאם התייחס לכך ולטענה שיש בהר הבית סימנים לאותה עלייה השמיימה והוא קובע ש'האדה כולו כיוזב' (זה הכול שקר)

אחד מגדולי מפרשי הקוראן, אם לא הגדול שבהם, מפרש בשם צ'אברי, מביא כמה תשובות בשם אחרים ולאחר מכן מסכם בתשובה העיקרית משלו, תשובה שאותה אימצו מרבית חכמי הדת המוסלמית, ועל פיה אותה ארץ שאללא מוריש לבני ישראל מתפרשת מנהר הפרת ועד לגדה המזרחית של הנילוס!

והיא עצמה אומרת שזה היה חלום ליילי ולא היה באמת. אחד מגדולי האסלאם התייחס לכך ולטענה שיש בהר הבית סימנים לאותה עלייה השמיימה והוא קובע ש'האדה כולו כיוזב' (זה הכול שקר). בין השאר הצנתי מקרה שהתרחש שש שנים אחרי מותו של מוחמד. החליף השני שהיה די ימינו של מוחמד כעס או על מוסלמי שניסה לנהוג מנהגי קדושה בהר הבית ואמר לו שהמקום מקודש ליהודים. פרסמתי מאמר על הדברים הללו והגיעו אלי תגובות מרחבי העולם האיסלאמי, ממצרים, ירדן, פלשתינים ואחרים שחלקו על ההשקפה הזו ונוצרה סערה זוטא שנמשכה במשך שישה חודשים סביב הטענה שלי שלא הייתה יכולה להיות עלייה כזאת השמיימה על ידי נביא האסלאם".

"לאחר כשישה חודשים שבהם התפרסמו כעשרים מאמרים המתעמתים עם דברי תוך ציון שמי במפורש התפרסם בעיתון המצרי 'אל קהירה' מאמר שלא הזכיר את שמי אבל ניתח את כל העובדות שהבאתי, ובסיום המאמר נקבע שאכן העלייה השמיימה לא הייתה ממכה דרך הר הבית לשמים אלא ממכה לאל מדינה. הפרט הזה משמעותי מאוד עבור האמונה המוסלמית".

אנשי דת שמעולם לא קראו את הפסוקים במקור

אז איך קורה שמדברים ברורים כל כך התהפכו היוצרות ו"קדושתה" של ירושלים בעיני האיסלאם הפכה מוקד להסתה נגד העם היהודי? מי הסתיר את האמת ומדוע? "יש כאן דבר מוזר מאוד. אספר לך סיפור שממנו אפשר ללמוד תשובה לכך ולשאלות נוספות שעולות מהמחקר: בעבר השתמשתי בשירותו של איש דת מוסלמי לצורך עבודה

מסוימת. הוא התעניין בעבודה שלי. סיפרתי לו שאני מלמד ערבית באקדמיה. הוא התפלא. אמרתי לו שאני מלמד גם קוראן, והעובדה הזו הפליאה אותו עוד יותר וכשהוא שמע שיש לי תלמידים מוסלמים הוא התפלא לחלוטין. זה היה ממש בלתי נתפס עבורו. סיכמנו שבזמן מסוים ניפגש על מנת שנוכל להחליף דעות על הדילמה סביב ארץ ישראל שנקראת בניהם פלשתין. בשיחה המעניינת שהייתה בינינו הראיתי לו מקורות שונים בקוראן שמהם מתברר שאללא אומר במפורש שאת הארץ הזו הוא מוריש לבני ישראל. הצנתי בפניו שבעה או שמונה מקורות כאלה. לאחר שהוא שמע על המקורות הללו ביקש ממני אותו איש דת שאראה לו את ספר הקוראן שבו אני מוצא את המקורות הללו. הגשתי לו את הספר וראיתי שהוא מעיין ומעלעל בו. שאלתי אותו מה הוא מחפש והוא אמר שהוא מחפש לראות איפה הרפיסו את הקוראן הזה. אמרתי לו שבעמוד האחרון כתוב שמדובר בקוראן שהודפס במקום האמין ביותר, במכה שבערב הסעודית. כשהוא ראה את זה הוא אמר לי משפט מפתיע, בעיקר עבור איש דת מוסלמי. הוא אמר 'זו הפעם הראשונה שאני מעיין בפסוקים הללו'. אני רואה באמירה הזו תשובה לשאלתך. אין לי הסבר מדוע זו המציאות וזה גם לא כל כך משנה. מה שמשנה היא העובדה שבאיסלאם לא מעמיקים בדברים בסיסיים כל כך ולא מתאמצים כדי להכיר אותם בניחות דתי אלא מסתמכים אחר אמונה ונחספים אחריה דורי דורות".

גבולות הארץ המובטחת ליהודים - גרסת הקוראן

פרט מעניין נוסף אותו גילה פרופ' דנה, פרט שהוא עצמו מנזיר אותו כ"אחד הדברים המרתקים שנתקלתי בהם" הוא קביעת גבולותיה של ארץ ישראל המיועדת לעם ישראל על פי הקוראן. "באחד הפסוקים (פרק 7 פסוק 137) בקוראן נאמר שאללא מוריש את הארץ לעם שחשב שהוא חלש, אולי ברוח הפסוק 'ונהי בעינינו כחגבים', את מורח הארץ ואת מערבה ובכך מילא אללא את הבטחתו לבני ישראל. מפרשי הקוראן מנסים להסביר מה זה מורח הארץ ומערבה. ברור להם שמדובר בשטח עצום אבל הם ביקשו לדעת מהו השטח במדויק. אחד מגדולי מפרשי הקוראן, אם לא הגדול שבהם, מפרש בשם צ'אברי, מביא כמה תשובות בשם אחרים ולאחר מכן מסכם בתשובה העיקרית משלו, תשובה שאותה אימצו מרבית חכמי הדת המוסלמית, ועל פיה אותה ארץ שאללא מוריש לבני ישראל מתפרשת מנהר הפרת ועד לגדה המזרחית של הנילוס! זו תשובה שלא תיאמן. לא צפיתי לתשובה כזו".

ספרו של פרופ' דנה מעורר כאמור תשומת לב בעולם האקדמי והמזרחני. לפי שעה לא ידוע על התייחסות כלשהי של הזירה המדינית פוליטית, אם כי דנה עצמו מושכנע שלספר ולמסקנותיו יכולות בהחלט להיות השלכות גם על הזירה הזו, אם רק ידעו המושכים בהגה ההנהגה לעשות בו את השימוש הנכון. הספר, הוא מספר, כבר הגיע לכמה וכמה ממקבלי ההחלטות בזירה המדינית בהם גם שרים. חלקם טרחו לשגר לו תגובות המשבחות את עומק הדברים ואת משמעותם. כעת נותר רק לדעת כיצד למנף את הדברים הלאה. ■

מעקב אחר פועלם של שרים וח"כים

סוזי דים, יו"ר מטות ערים

בדצמבר 2013 אישרה וועדת השרים לחקיקה את החלת החוק הישראלי בבקעת הירדן. זאת על פי הצעת חוק שהגישה חברת הכנסת מירי רגב. שרי הבית-היהודי והליכוד-ביתנו תמכו (גדעון סער הוביל ותמך) ואולם שרי יאיר לפיד וצפני לבני טרפרו את ההצעה (בסמכותם להגיש ערעור).

בינואר 2014 פורסמו בגליון מס' 2 של כתב עת זה (ריבונות) ראיונות עם יו"ר הקואליציה ח"כ יריב לוין וסגנית השר ח"כ ציפי חוטובלי ובהם תמיכה בהחלת הריבונות. בגליון הקודם פורסמו ראיונות ברוח זו עם שר השיכון אורי אריאל וסגן שר החוץ ח"כ זאב אלקין.

בפברואר הוקם אוהל ריבונות ייחודי בירושלים ע"י תנועת 'נשים בירוק' (עם 'מטות ערים' וחוג הפרופסורים). התייצבו לרגל: יו"ר הקואליציה ח"כ יריב לוין, סגני השרים ח"כ הרב אלי בן-דהן וח"כ ציפי חוטובלי, ח"כ מירי רגב, יו"ר סיעת הבית היהודי ח"כ איילת שקד, יו"ר ועדת המשנה ליהודה ושומרון ח"כ מוטי יוגב, והח"כים שולי מועלם-רפאלי, ח"כ זבולון כלפה, אורית סטרוק (הראשונה שהגיעה...) ומשה פייגלין. לפני פורים הגישה מירי רגב הצעת חוק נוספת להחלת ריבונות ביהודה ושומרון. ההצעה נפלה בוועדת השרים למרות תמיכת שרי הבית-היהודי מאחר ושרי הליכוד התנגדו. על הצעת חוק דומה חתמה קבוצת ענק של חברי כנסת: מוטי יוגב (היוזם), יו"ר הקואליציה יריב לוין, יו"ר הכנסת לשעבר רובי ריבלין, סגנית השר גילה גמליאל, יו"ר ועדת חוקה דוד רותם, יו"ר סיעת ישראל-ביתנו רוברט אילטוב וחבריו אורלי לוי, חמד עאמר, ושמעון אוחיון, יו"ר הבית היהודי איילת שקד וחבריה זבולון כלפה, יוני שטבון, שולי מועלם, אורית סטרוק, ויו"ר ועדת הכספים ניסן סלומיאנסקי, וכן קבוצה מש"ס: אלי ישי וחבריו ניסים זאב, יצחק וקנין ואברהם מיכאלי.

בחדש מרץ נאם השר נפתלי בנט בקריה האקדמית אנו על "עידוד היוזמות". סטודנטית גיבורה (מי את? צרי קשר! Mattot.arim@gmail.com) שאלה כיצד בדעתו לקדם את הבטחתו להחלת הריבונות? בין דפי גיליון זה ניתן למצוא את תשובתו המפורטת של נפתלי בנט...

באפריל, אבו-מאון, שמימן ע"פ הפרסומים את רצח ספורטאינו במינכן, פונה לאו"ם לקבלת כויות מדינה בארזונים בינלאומיים. השר ד"ר עוזי לנדאו ח"כ משה פייגלין מבהירים לתקשורת הכללית שיש להגיב בהחלט ריבונות. מירי רגב מבקשת דיון סביעת הליכוד לקידום החלת הריבונות ובפרט בהצעת החוק שלה לריבונות בבקעת הירדן (בשלב ראשון).

סגן שר החוץ אלקין מדגיש: רק אם נספח נהיה מוגנים מפני נסיגה בכך שיידרש רוב 61 חברי כנסת + ניצחון במשאל עם כתנאי למיזמת נסיגה. אך לדבריו הצעות חוק לא תעבורנה עד ש"יוכשרו הלבבות" ע"י הגשת "הצהרות חוק" ועוד. תרדות לביטאון חיינו זה, היוצא לאור ביוזמת נשים בירוק, מתאפשר לתנועת מטות ערים להמשיך לעקוב עבורכם אחר מאמציהם של נבחאי הציבור להכשיר את הלבבות. תודה גם לעיתונאים שמסכים את נושא הריבונות. ■



פרופ' משה ארנס, שר הביטחון לשעבר, מרצה בשדמה על ספרו "דגלים מעל הגטו"

הייץ ארצישראלי

סדרת הרצאות ואירועים - הייץ תשע"ד



שישי כ"ט סיון, 27.6 | שדמה | 9:00
כפות הרגליים
 פרופ' אדם זרטל, ארכיאולוג,
 פרופסור אמריטוס לארכיאולוגיה של א"י
 באונ' חיפה

שישי ו' תמוז, 4.7 | שדמה | 9:00
פתרון שתי המדינות
 ד"ר מרדכי ניסן, מרצה ללימודי המזרח
 התיכון באוניברסיטה העברית בירושלים

שישי י"ג תמוז, 11.7 | שדמה | 9:00
על חומותייך ירושלים
 אריה רוטנברג, בית ספר שדה כפר עציון

שישי כ' תמוז, 18.7 | חיפה | בערב
המלכות בישראל (חלק א')
 דוד נתיב, מרצה לתנ"ך

שישי כ"ז תמוז, 25.7 | שדמה | 9:00
המלכות בישראל (חלק ב')
 דוד נתיב, מרצה לתנ"ך

שישי ה' באב, 1.8 | שדמה | 9:00
הקרנת הסרט "משחק ביתי" ודיון
 אבי אבול, מייסד 12 Tribe Films

שני, ליל ט' באב, 4.8 | ירושלים
צעדת ליל תשעה באב
 בהשתתפות שר הבינוי והשיכון
 אורי אריאל. פרטים בהמשך



עו"ד אלן בייקר, ד"ר מרטין שרמן, עו"ד
 אליקים העצני, יורם אטינגר, ערן ברטל, ד"ר
 דוד בוקעי, דודו אלהרר. בשיתוף ארגון חזון
 לאומי

שישי ר"ח סיון, 30.5 | שדמה | 9:00
הכנסת ספר תורה
 על שם הרב אלי ודינה הורביץ הי"ד
 תרומת קרן משפחת בליסקו
 בהשתתפות: סגן שר הדתות הרב אלי בן
 דהן, הרב חננאל אתרוג, ראש ישיבת שבי
 חברון, הרב איתמר כהן, ראש מכינת מגן
 שאול, נוקדים. הרב שמואל נתנזון, ראש
 מכינת ידידה, שדה בר. הרב ירון דוראני, רב
 נוקדים ושדמה, דויד פול, ראש מועצת גוש
 עציון, משה סביל, סגן ראש המועצה

שישי ח' סיון, 6.6 | שדמה | 9:00
**אם כל ההתנתקויות: הוויכוח על ארץ
 ישראל והחברה הישראלית במבט
 פסיכו-היסטורי**
 ד"ר דרור אידר, חוקר ספרות, חברה
 ותרבות, בעל טור בעיתון "ישראל היום"

שישי ט"ו סיון, 13.6 | שדמה | 9:00
סיפוח פלסטין
 הרב ישראל רזן, ראש מכון צומת לענייני
 הלכה וטכנולוגיה

שישי כ"ב סיון, 20.6 | שדמה | 9:00
**תגלית אישית על
 הקינדער טראנספורט**
 יוכי שמעון, אלון שבות

שישי כ"ה ניסן, 25.4 | שדמה | 9:00
יחסם של רבנים למרד גטו ורשה
 ד"ר חיים שלם, חוקר שואה, היסטוריון

שישי ב' אייר, 2.5 | שדמה | 9:00
**מורשת ההתיישבות והמערכה
 בגוש עציון**
 יוחנן בן יעקב, מילדי כפר עציון, מהפעילים
 לשיבה לגוש, מקים ביה"ס שדה כפר עציון

שישי ט' אייר, 9.5 | שדמה | 9:00
האם מסיקים לקחים בצה"ל?
 ד"ר אורי מילשטיין, היסטוריון צבאי

שלישי י"ג אייר 13.5 | חשמונאים | 19:30
כנס לריבונות ישראל על יהודה ושומרון
 בבית הכנסת רימון.
 עם הרב איתמר אורבך, רב הישוב, ח"כ יריב
 לוי, השגריר (בדימוס) יורם אטינגר
 בשיתוף עם ארגון "עם חזק". פרטים בהמשך

שישי ט"ז אייר, 16.5 | שדמה | 9:00
האם יש עם מי לדבר ועל מה לדבר?
 פרופ' משה שרון, פרופסור אמריטוס
 באוניברסיטה העברית בירושלים, מומחה
 לאיסלם

שישי כ"ג אייר, 23.5 | שדמה | 9:00
מלחמתם של חז"ל בנצרות הקדומה
 ד"ר דוד מטר, חוקר תלמוד ורופא ילדים

רביעי, כ"ח אייר, 28.5 | חיפה | 17:30
כנס לריבונות ישראל על יהודה ושומרון
 במרכז רמב"ם אולם מנחם.
 בהשתתפות: סגן השר דני דנון, הרב אליהו זיני,

שדוה בסיס צבאי בין הר חומה לתקוע. ננטש ע"י צה"ל ב-2006. ערבים ופעילים בינלאומיים לוטשים את עיניהם לגבעה כדי לנתק את הרצף היהודי בין ירושלים לגוש עציון.
 ב-2010, לאחר פעילות אינטנסיבית של נשים בירוק והוועד למען שדמה יהודית, צה"ל חוזר לשדמה.
 חברי נשים בירוק והוועד למען שדמה יהודית פועלים בשדמה כבר שש שנים בציפות להגברת הנוכחות היהודית במקום.

ניתן להגיע לשדוה ברכיבים פרטיים או בהסעות ע"פ הרשמה מראש

www.womeningreen.org

נשים בירוק והוועד למען שדמה יהודית

לפרטים והסעות:

יהודית קצובר 050-7161818 נדיה מטר 050-5500834